

UNDERSØGELSE AF ETNISK MANGFOLDIGHED I DANSK FILM

DET DANSKE
FILMINSTITUT
DECEMBER 2022

1. RESUME

Denne undersøgelse belyser nydanskere i dansk film bag kameraet, i filmen og blandt publikum.

Generelt er andelen af beskæftigede nydanskere i filmbranchen steget i hele perioden fra 2012 og frem til i dag. Det er især inden for området distribution og biografer, der er sket en stigning. Andelen af nydanskere i filmbranchen er fortsat lidt lavere end på arbejdsmarkedet i Danmark generelt. Andelen af beskæftigede nydanskere i filmbranchen er dog lidt højere end i den danske kultursektor.

Bag kameraet er andelen af nydanskere blandt fotografer større end andelen på det danske arbejdsmarked generelt. For de fleste andre faggrupper bag kameraet ligger andelen af nydanskere lavere end beskæftigelsen som helhed.

På filmuddannelserne er der sket en stigning i andelen af især vestlige nydanske studerende de senere år. Det gælder især for de såkaldte foreningsuddannelser.

For spillefilmernes vedkommende er der sket et lille fald i antallet af nydanske skuespillere i forhold til den forrige undersøgelse fra 2018, og andelen af nydanske skuespillere udgør fortsat en lavere andel end nydanskere i samfundet generelt. Der er dog siden 2018 sket en lille stigning i andelen af nydanske karakterer.

På dokumentarfilm er andelen af nydanskere blandt de primære medvirkende højere end i befolkningen som helhed. Sammenlagt ses en stigning i andelen af nydanskere, der optræder som medvirkende i dokumentarfilm i forhold til den forrige undersøgelse fra 2018.

Når det kommer til publikum, der ser film på digitale platforme, er ikke-vestlige nydanskere en anelse mere aktive end befolkningen som helhed. Andelen af nydanskere, der ser danske film, er nogenlunde uforandret i forhold til den seneste opgørelse, men vurderingen af danske film er blevet mere positiv blandt ikke-vestlige nydanskere end sidst. På trods af en stigende mangfoldighed i den danske filmbranche og i uddannelsessystemet, oplever en stor andel af det nydanske publikum fortsat, at danske film ikke afspejler den etniske befolkningssammensætning, og at nydanskere fortsat i høj grad optræder som stereotyper.

Gruppen af nydanskere er i hovedparten af rapporten opdelt efter herkomst fra henholdsvis vestlige og ikke-vestlige lande, som det er opgjort af Danmarks Statistik.

INDHOLD

1. Baggrund	4
Dataindsamling	4
Undersøgelsens brug af begreber og definitioner	5
2. Etnisk mangfoldighed i Danmark	6
3. Bag kameraet.....	10
Mangfoldigheden blandt ansatte i den danske filmbranche	10
Den etniske mangfoldighed blandt modtagere af filmstøtte fra Filminstituttet	12
Mangfoldigheden blandt studerende på filmuddannelser	15
4. I filmen.....	18
Spille- og dokumentarfilm med nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer	18
Andel nydanske skuespillere, karakterer og medvirkende	18
Fordelingen af nydanske roller og karakterer i danske spillefilm	19
Fordeling af nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm	22
5. Blandt publikum	23
Biografadfærd	23
Nydanskere ser flere film fra hele verden	25
Filmtyper og genrer	28
Publikums generelle holdning til danske film	30
6. Metode.....	33
Definitioner og afgrænsning	33
Dataindsamling og dataindhold	35

1. BAGGRUND

Danmark er et etnisk mangfoldigt samfund, men hvordan følger det danske kulturbillede med denne forståelse og udvikling af samfundet, og hvordan afspejler den etniske mangfoldighed i dansk film?

I 2013 initierede Det Danske Filminstitut en indsats for at styrke mangfoldigheden i dansk film. Der var en oplevelse af, at den danske filmkultur ikke nødvendigvis afspejlede mangfoldigheden i samfundet, og derfor blev der efterspurgt konkret viden om mangfoldigheden i dansk film.

Filminstituttet udgav derfor rapporten 'Undersøgelse af etnisk mangfoldighed i dansk film' i 2015, og i 2018 blev undersøgelsen gentaget. Med denne tredje udgivelse vil Filminstituttet følge op på udviklingen om etnisk mangfoldighed i dansk film bag kameraet, i filmen og blandt publikum.

Denne rapport er sammen med de to forrige udgivelser et bidrag til Filminstituttets løbende indsats for at øge mangfoldigheden i dansk film. Dette gøres gennem en fortsat monitorering og en styrket opmærksomhed og vidensdeling om etnisk mangfoldighed i dansk film.

Det er ikke hensigten, at rapporten skal forsøge at forklare forskellene i repræsentationen af danskere med forskellig herkomst, ligesom den heller ikke beskæftiger sig med socioøkonomiske forhold.

Det har i processen været nødvendigt at afgrænse feltet, drøfte og definere begreber og metoder og søge flere kilder til indhentning af kvalificeret data. Læs mere om dette i metodeafsnittet.

Dataindsamling

Ligesom i de forrige rapporter har udgangspunktet været at samle kvalificeret viden om mangfoldigheden i dansk film, og Filminstituttet har i denne rapport indsamlet data fra samme kilder som tidligere for at belyse de udviklingstendenser, der måtte være.

Det har fortsat været nødvendigt at sammenligne data med forskellige definitioner, begreber og afgrænsninger og at tage forbehold for de indbyrdes forskelle.

Metodeafsnittet bagerst i rapporten kommer nærmere ind på definitioner og afgrænsninger fra hhv. Filminstituttets egen dataindsamling og den eksterne.

Data til rapporten er hentet fra Danmarks Statistik, filmuddannelsernes administrationer og fra Filminstituttets egne opgørelser og undersøgelser. Derudover har analysefirmaet YouGov på Filminstituttets foranledning udført en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse.

I forbindelse med dataindsamling og databehandling står det klart, at de nuværende opgørelsesmetoder på visse områder har sine begrænsninger, når det kommer til en vurdering af mangfoldigheden i dansk film.

Eksempelvis anvender rapporten Danmarks Statistiks definitioner af begreberne *indvandrere* og *efterkommer* for at skabe mest mulig gennemsigtighed. Det medfører bl.a. at borgere født i Danmark kun indgår i statistikken som nydanskere, såfremt begge forældre er født i udlandet, eller har udenlandsk statsborgerskab. Har man eksempelvis én dansk forælder eller er efterkommer i andet led, vil man optræde med dansk herkomst i statistikken, uanset om man skaber filmiske værker ud fra en anden etnisk selvopfattelse. Dansk film kan derfor opleves som mere mangfoldig, end det fremgår af denne rapport.

Undersøgelsens brug af begreber og definitioner

I undersøgelsen af etnisk mangfoldighed i dansk film benyttes *nydanskere* som samlet begreb til at beskrive danskere med anden etnisk herkomst.

I undersøgelsen skelnes mellem nydanskere med henholdsvis vestlig og ikke-vestlig baggrund.

Begrebet nydansker dækker således over både indvandrere og efterkommere, men der sondres ikke mellem, hvorvidt der er tale om indvandrere og efterkommere.

Generelt følger rapporten Danmarks Statistiks definition samt afgræsning af vestlige og ikke-vestlige lande jf. tabel 1.¹

Tabel 1. Anvendt opdeling af begrebet "nydanskere"

	Indvandrere og efterkommere
Vestlige lande	<i>Vestlige nydanskere</i>
Ikke-vestlige lande	<i>Ikke-vestlige nydanskere</i>

¹ Vestlige lande omfatter EU, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, USA og Vatikanstaten. Ikke-vestlige lande omfatter alle øvrige lande (Kilde: Danmarks Statistik). Læs mere om definition og afgræsning i metodeafsnit.

2. ETNISK MANGFOLDIGHED I DANMARK

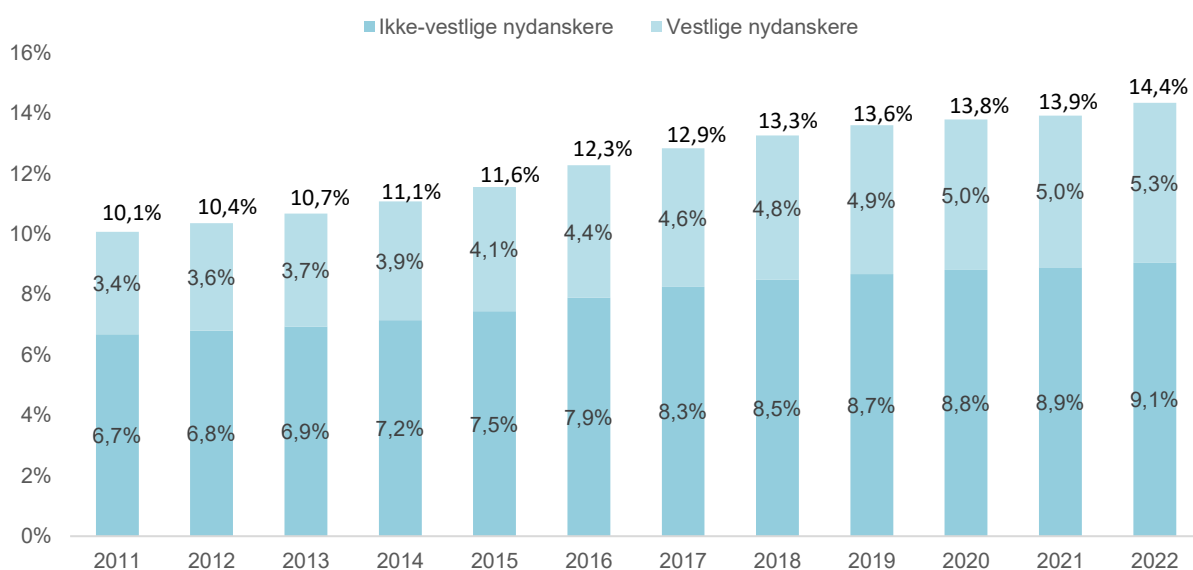
For at kunne sammenligne mangfoldigheden i den danske filmbranche med den etniske mangfoldighed i Danmark, er det vigtigt at have et overordnet kendskab til den demografiske profil på nydanskere i samfundet.

Filminstituttet har til dette formål samlet nogle overordnede træk for gruppen af nydanskere ud fra herkomst, bosted og aldersfordeling. Nydanskere udgør selvsagt ikke en homogen gruppe, ligesom rapporten ikke afdækker nuancer blandt den nydanske del af befolkningen.

Andelen af nydanskere har været stigende i flere årtier. Siden sidste opgørelse i 2018 har andelen af nydanskere været over 13 % med en større andel personer af ikke-vestlig herkomst end af vestlig herkomst. I 2022 var andelen af nydanskere i det danske samfund samlet set steget til 14,4 %.

I nedenstående figur ses udviklingen i andelen af nydanskere, fordelt på herkomst fra vestlige og ikke-vestlige lande.

Figur 1. Andelen af nydanskere i den samlede danske befolkning, per 1. januar 2011-2022

Kilde: Danmarks Statistik 2022, tabel EB4 og HISB3

Det samlede antal nydanskere i 2022 udgør i alt 843.411 personer med afstamning fra hele verden. Knap halvdelen af alle nydanskere stammer fra følgende 10 lande:

Tabel 2. Antal og andel nydanskere fra top 10 oprindelsesland (pr. 1. kvartal 2022)

Nr.	Land	Antal	Andel af alle nydanskere
1	Tyrkiet (Ikke-vestlig)	65.071	7,7%
2	Polen (Vestlig)	51.720	6,1%
3	Syrien (Ikke-vestlig)	44.381	5,2%
4	Rumænien (Vestlig)	39.363	4,6%
5	Tyskland (Vestlig)	36.456	4,3%
6	Irak (Ikke-vestlig)	34.206	4,0%
7	Libanon (Ikke-vestlig)	27.919	3,3%
8	Pakistan (Ikke-vestlig)	26.445	3,1%
9	Bosnien-Hercegovina (Ikke-vestlig)	23.307	2,8%
10	Iran (Ikke-vestlig)	22.895	2,7%

Kilde: Danmarks statistik 2022

Ifølge data fra Danmarks Statistik er der en tendens til, at en større andel nydanskere er bosat i eller i nærheden af større byer frem for landområder. Jf. Tabel 3 er 17 ud af de 20 kommuner i Danmark med den største andel nydanskere beliggende i Region Hovedstaden, ligesom at andelen af nydanskere også er høj i Aarhus og Odense.

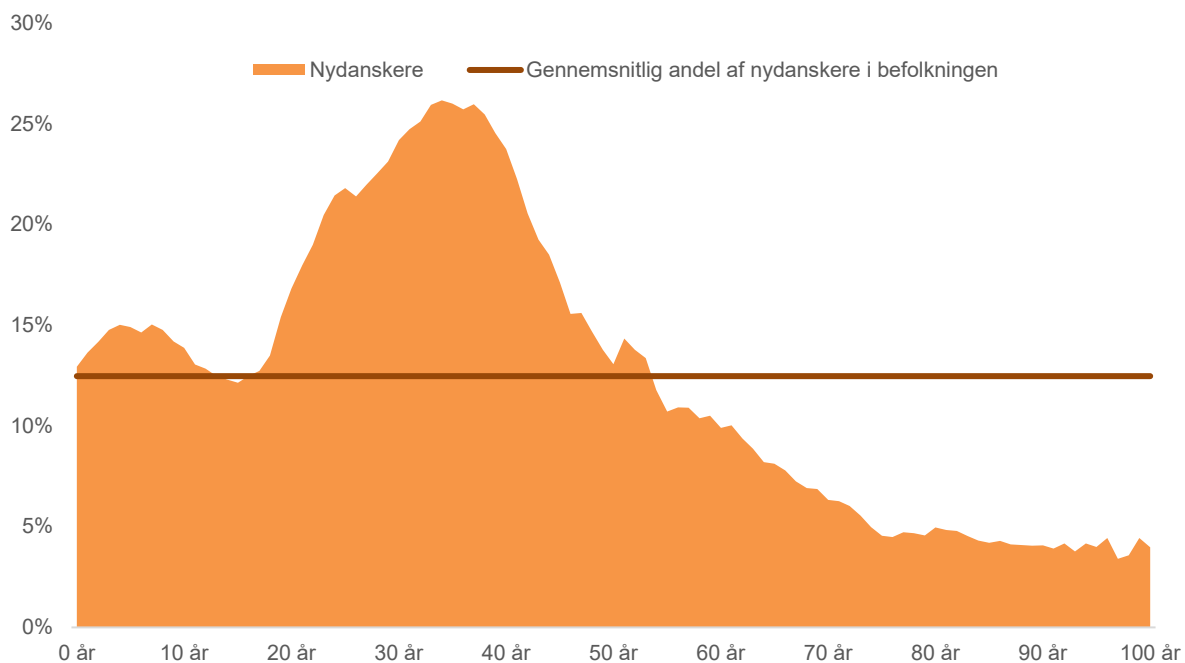
Tabel 3. Andel nydanskere i danske kommuner med flest nydanskere (pr. 1. januar 2022)

Nr.	Kommune	Andel nydanskere	Vestlige	Ikke-vestlige
#	Hele landet	14,4%	5,3%	9,1%
1	Ishøj	42,2%	7,6%	34,6%
2	Brøndby	35,3%	5,6%	29,7%
3	Høje-Taastrup	32,0%	7,6%	24,4%
4	Albertslund	30,7%	4,4%	26,2%
5	Vallensbæk	29,1%	6,0%	23,1%
6	København	26,2%	10,8%	15,4%
7	Gladsaxe	23,1%	6,0%	17,1%
8	Glostrup	23,0%	5,2%	17,8%
9	Rødovre	22,4%	4,9%	17,5%
10	Hvidovre	21,1%	4,9%	16,2%
11	Herlev	20,6%	4,0%	16,7%
12	Frederiksberg	19,2%	8,7%	10,5%
13	Fredensborg	18,7%	6,7%	12,0%
14	Ballerup	18,7%	4,3%	14,4%
15	Greve	17,6%	5,3%	12,3%
16	Aarhus	17,3%	5,4%	11,9%
17	Lyngby-Taarbæk	17,1%	6,6%	10,4%
18	Odense	16,7%	4,6%	12,0%
19	Gentofte	16,1%	7,4%	8,7%
20	Furesø	16,0%	5,5%	10,4%

Kilde: Danmarks statistik 2022, tabel EB4

Sammenlignet med befolkningens aldersfordeling som helhed er nydanskere også yngre jf. figur 2.

Figur 2. Andelen af nydanskere fordelt på alder (pr. 1. jan. 2022)

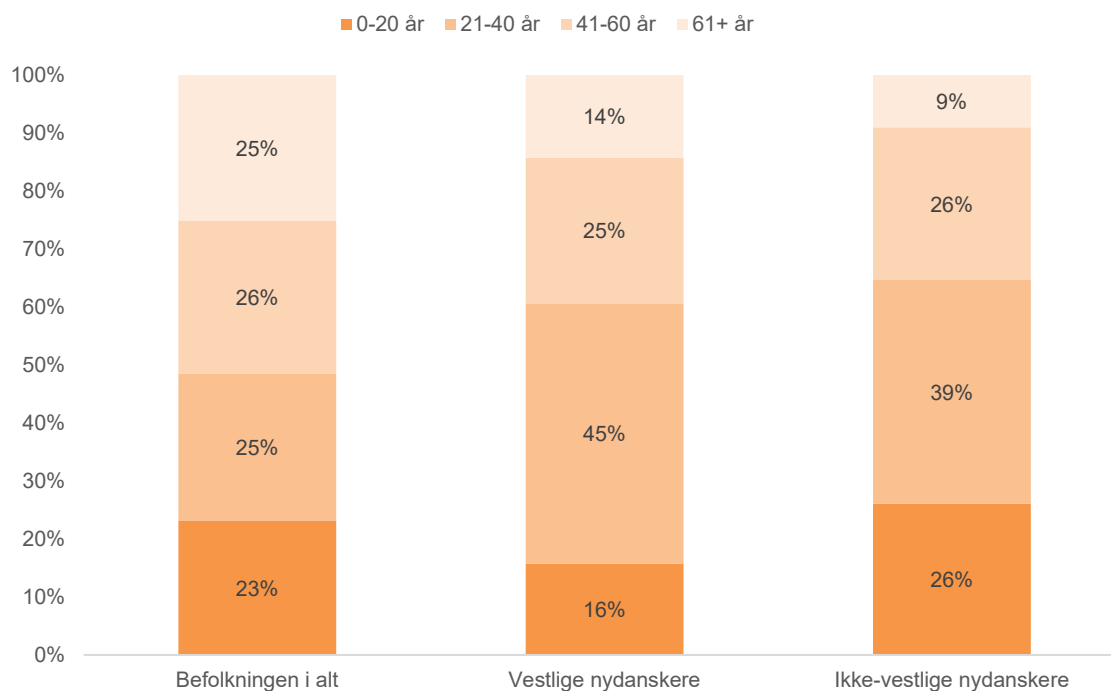
Kilde: Danmarks statistik 2022, tabel FOLK2

Som det fremgår af figur 2 er andelen af nydanskere i aldersgruppen 23-42 over 20% og aldersgruppen 33-38 over 25%. Det betyder, at den største gruppe nydanskere ligger i midten af 30'erne i stedet for i starten af 30'erne, som tilfældet var i sidste rapport fra 2018.

Figur 3 illustrerer aldersforskellen i 20 års intervaller for hhv. hele befolkningen, gruppen af vestlige nydanskere og gruppen af ikke-vestlige nydanskere.

Som det fremgår udgør personer mellem 21 og 40 år 25% af den samlede danske befolkning. For vestlige nydanskere udgør denne gruppe 45% og for ikke-vestlige nydanskere 39%.

Figur 3. Aldersfordeling i befolkningen (pr. 1. jan. 2022)

Kilde: Danmarks statistik 2022, tabel FOLK2

3. BAG KAMERAET

I dette afsnit sættes fokus på den etniske mangfoldighed bag kameraet i den danske filmbranche.

Der belyses tre aspekter af filmbranchen:

1. Ansatte i filmbranchen der arbejder med produktion, postproduktion, distribution og biografer
2. Modtagere af filmstøtte fra Det Danske Filminstitut
3. Studerende på danske filmuddannelser

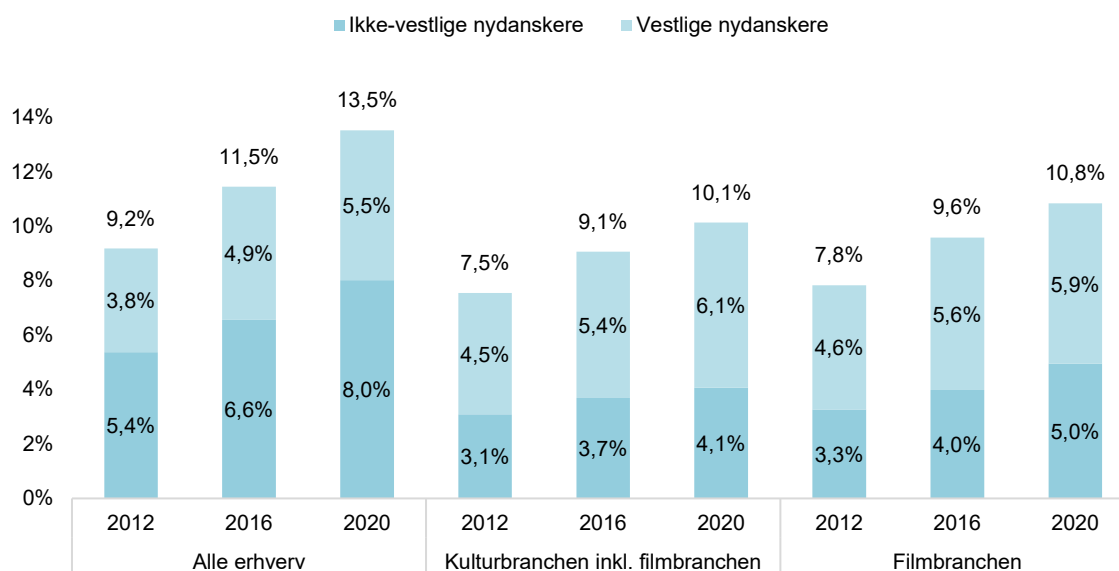
På de områder, hvor man må antage, at målgruppen består af en yngre del af befolkningen fx filmuddannelserne, tages der ikke hensyn til, at en større andel af nydanskere er relativt unge ift. den samme gruppe af etniske danskere.

Mangfoldigheden blandt ansatte i den danske filmbranche

Da filmbranchen beskæftiger mange deltidsansatte generelt, medtages i det følgende både hel- og deltidsansatte nydanskere.

Ifølge Danmarks Statistiks opgørelse af hel- og deltidsbeskæftigede for Danmark i 2020 udgør nydanskere 13,5% af arbejdsstyrken for alle erhverv. Andelen af beskæftigede nydanskere i filmbranchen er i 2020 10,8%, fordelt med hhv. 5% af nydanskere med ikke-vestlig herkomst og 5,9% af nydanskere med vestlig herkomst².

Figur 4. Andel nydanskere blandt beskæftigede i Danmark (2012, 2016 og 2020)

Kilde: Danmarks Statistik 2022.

Note: Data indeholder alle heltids- og deltidsansatte. Branchekoden 'Udlejning af videobånd og videodisks' er ikke medtaget.

² Bemærk at tallene er rundet op fra hhv. 4,95% og 5,89%, da de ellers ikke ville stemme overens med den samlede beskæftigelse i filmbranchen

Andelen af beskæftigede nydanskere af både vestlig og ikke-vestlig herkomst er steget fra 2016 til 2020. Gruppen af vestlige nydanskere har en lignende beskæftigelse i filmbranchen sammenlignet med alle erhverv, mens beskæftigelsen er lidt lavere for ikke-vestlige nydanskere.

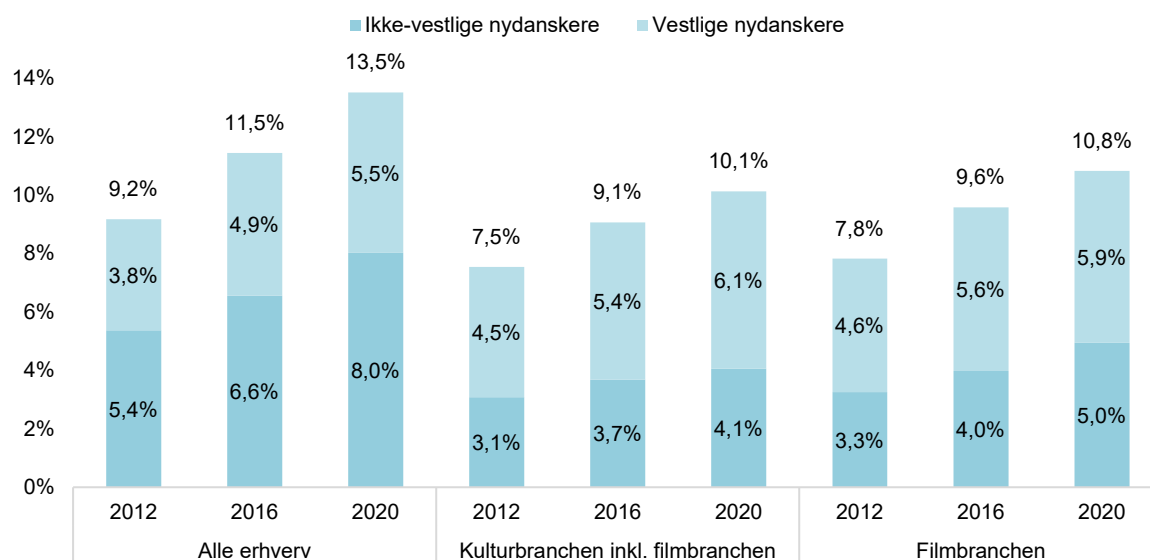
I udviklingen fra 2012 til 2020 gentager billedet sig for alle erhverv, hvor der relativt er kommet en anelse flere beskæftigede i forhold til filmbranchen. Dog er andelen af beskæftigede i filmbranchen steget en smule mere end i kulturbranchen som en helhed.

Dette gør sig gældende både for nydanskere over en bred kam og for ikke-vestlige nydanskere.

Der er relativt en anelse flere vestlige nydanskere beskæftiget i filmbranchen og kulturbranchen sammenlignet med den generelle beskæftigelse i Danmark.

Data i figur 4 peger på, at udviklingen i andelen af nydanskere, der er beskæftiget både i kulturbranchen som helhed og i filmbranchen, udvikler sig lidt langsommere end andelen af nydanskere i alle erhverv.

Figur 5. Andel nydanskere blandt beskæftigede i den danske filmbranche (2012, 2016 og 2020)

Danmarks Statistik 2022.

Data indeholder alle heltids- og deltidsansatte. Branchekoden 'Udlejning af videobånd og videodisks' er ikke medtaget.

Vestlige nydanskere overstiger stadig antallet af ikke-vestlige nydanskere inden for produktion og postproduktion.

Inden for distribution og biografer kan man se en stigning af beskæftigede nydanskere, og hvor vestlige nydanskere ikke har oplevet en stigning men en stagnering, er ikke-vestlige nydanskere beskæftigelse steget med 2,2 procentpoint fra 5,5 % til 7,7 %. Tilsvarende er tre ud af fire af de beskæftigede nydanskere inden for distribution og biografer nu af ikke-vestlig herkomst.

Sammenlagt er der en stigning af nydanskere, der er beskæftigede i den danske filmbranche. Der er fortsat flere vestlige nydanskere end ikke-vestlige nydanskere ansat i filmbranchen i 2020, men begge grupper er i 2020 tæt på at være lige store.

Den etniske mangfoldighed blandt modtagere af filmstøtte fra Filminstituttet

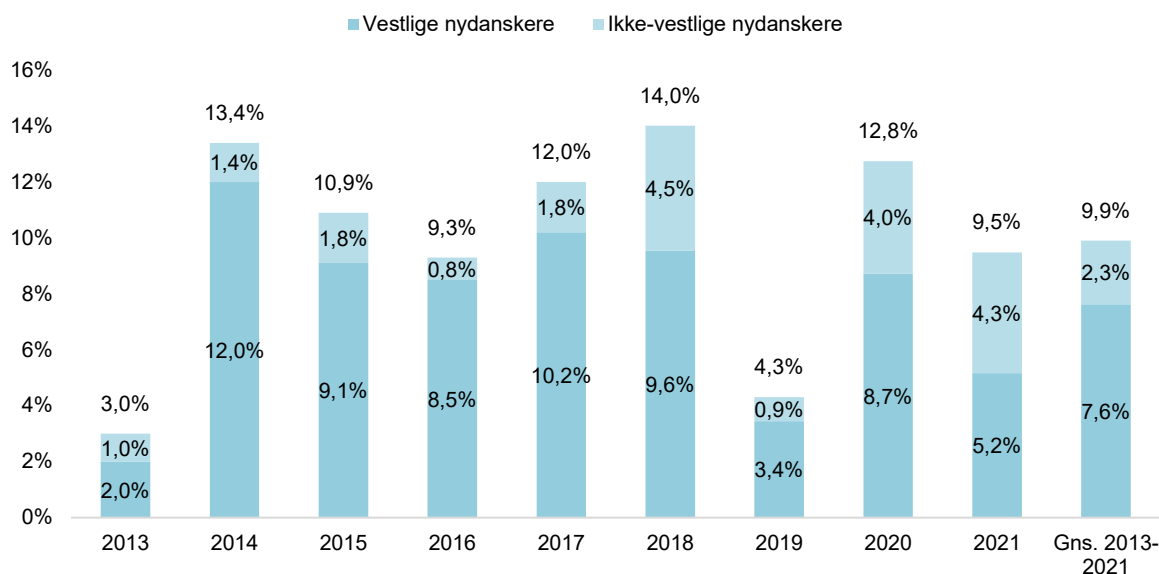
For film støttet af Det Danske Filminstitut er opgørelserne foretaget på baggrund af produktionsstøttede film i en niårig periode fra 2013 til 2021.

Opgørelserne ser på den etniske mangfoldighed blandt de centrale hovedfunktioner bag kameraet for hhv. spillefilm og dokumentarfilm; herunder film støttet på talentordningen New Danish Screen. Opgørelserne inkluderer udelukkende film med en dansk hovedproducent og således ikke udenlandske koproduktioner, som også kaldes *minor produktioner*.

Diversiteten bag kameraet har igennem årene haft store udsving. Fra 2013-2021 er datagrundlaget baseret på hhv. 218 produktionsstøttede spillefilm og 235 dokumentarfilm. Den procentuelle andel af nydanskere bag kameraet er opgjort ud fra over 2.900 ansættelser i hovedfunktionerne bag kameraet for perioden.

Udviklingen i mangfoldigheden bag kameraet varierer meget fra år til år. Der er stadig flest vestlige nydanskere beskæftiget bag kameraet.

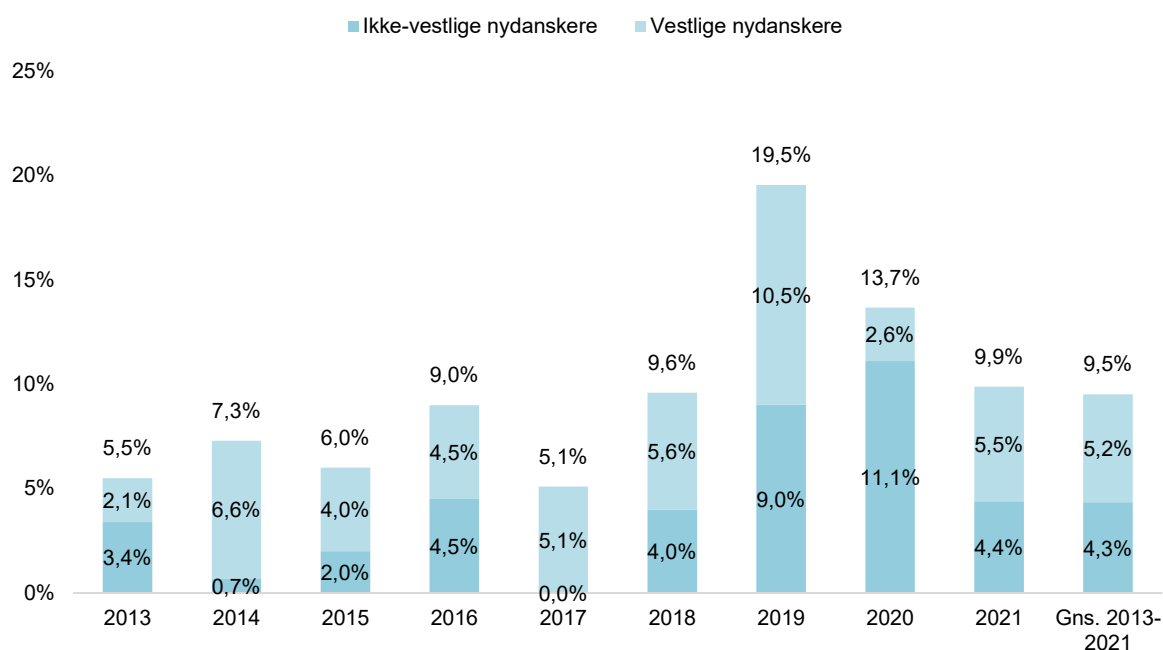
Figur 6. Andel nydanskere bag kameraet på støttede spillefilm inkl. New Danish Screen

Kilde: Det Danske Filminstitut 2022

Af figur 6 fremgår at andelen af ikke-vestlige nydanskere bag kameraet på spillefilm lå højere i 2018, 2020 og 2021 end gennemsnittet for hele perioden 2013 – 2021. Dog ligger 2019 markant lavere som undtagelse.

Af figur 7 fremgår det, at årene 2019 og 2020 skiller sig markant ud i forhold til andelen af nydanskere, der er beskæftiget bag kameraet på dokumentarfilm.

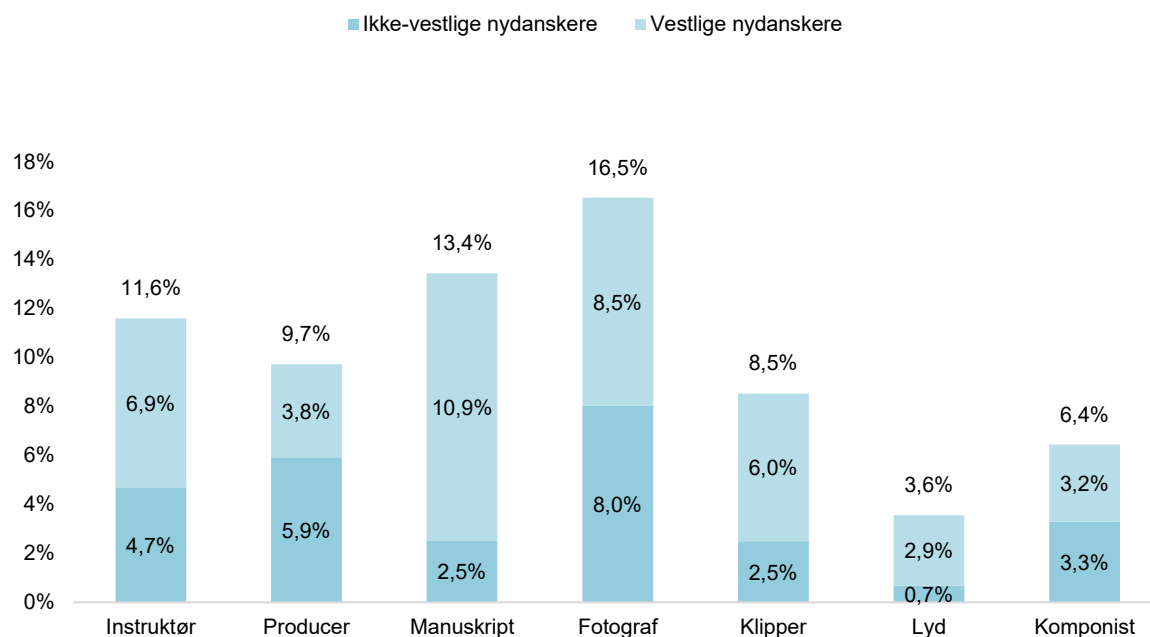
Figur 7. Andel nydanskere bag kameraet på støttede dokumentarfilm inkl. New Danish Screen

Kilde: Det Danske Filminstitut 2022

Der er stor variation på de forskellige funktioner bag kameraet. Andelen af nydanskere blandt beskæftigede med lyd og musik hos både spillefilm og dokumentarfilm ligger lavest af alle grupperingerne, hvorimod fotograferne samlet set ligger højest. Også for instruktører og manuskriptforfattere ligger andelen af beskæftigede nydanskere på linje med eller over andelen på tværs af alle hverv.

Ikke-vestlige nydanskere udgør majoriteten af nydanske producere. Ikke-vestlige nydanskere og vestlige nydanskere udgør stort set samme andel af fotograferne på spillefilm, og instruktørerne har en overvægt af vestlige nydanskere i forhold til ikke-vestlige nydanskere.

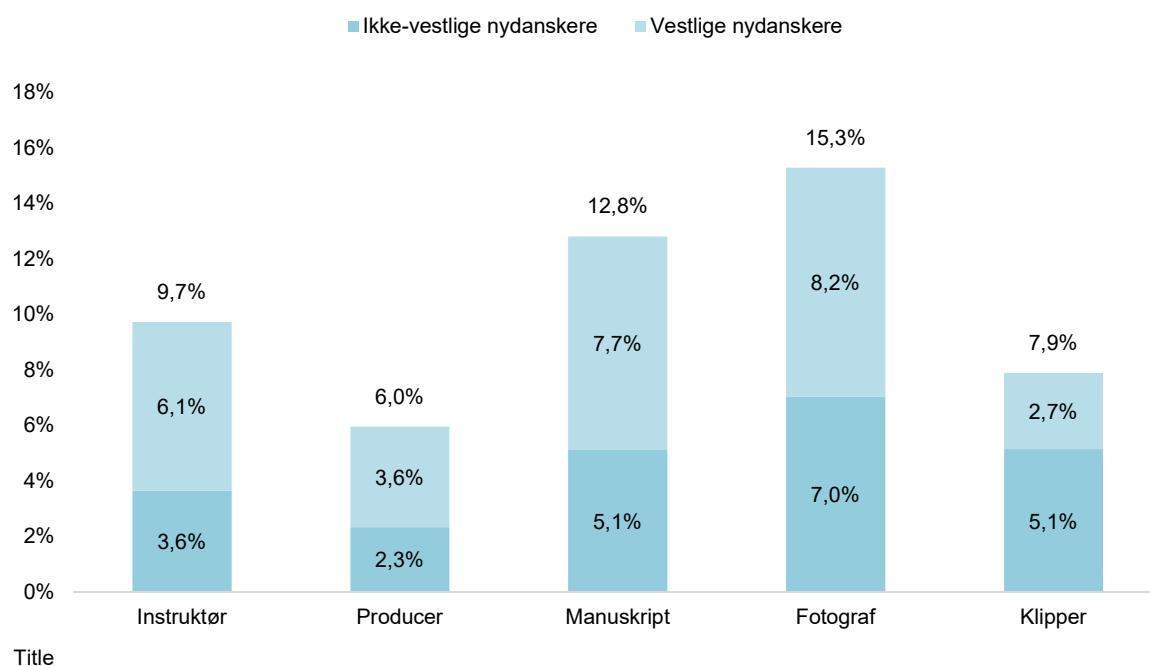
Figur 8. Andel nydanskere bag kameraet på støttede spillefilm inkl. New Danish Screen 2013-2021 (gns. /år)

Kilde: Det Danske Filminstitut 2022

Når det drejer sig om dokumentarfilm finder vi fotograferne som en af de faggrupper med den procentvise største andel nydanskere og tillige den største andel ikke-vestlige ansatte.

Det er også værd at nævne manuskriptforfatterne som en faggruppe med en procentvis stor andel nydanskere, men det er også en af de mindste faggrupper med et gennemsnit på fire manuskriptforfattere for dokumentarfilm per år for perioden 2018-2021.

Figur 9. Andel nydanskere bag kameraet på støttede dokumentarfilm inkl. New Danish Screen 2013-2021 (gns./år)

Mangfoldigheden blandt studerende på filmuddannelser

I den sidste del af denne tredje sektion undersøges den etniske mangfoldighed blandt de studerende på de danske filmuddannelser og filmrelaterede uddannelser i perioden 2009-2021.

Følgende skoler og følgende grupperinger er taget med i opgørelserne:

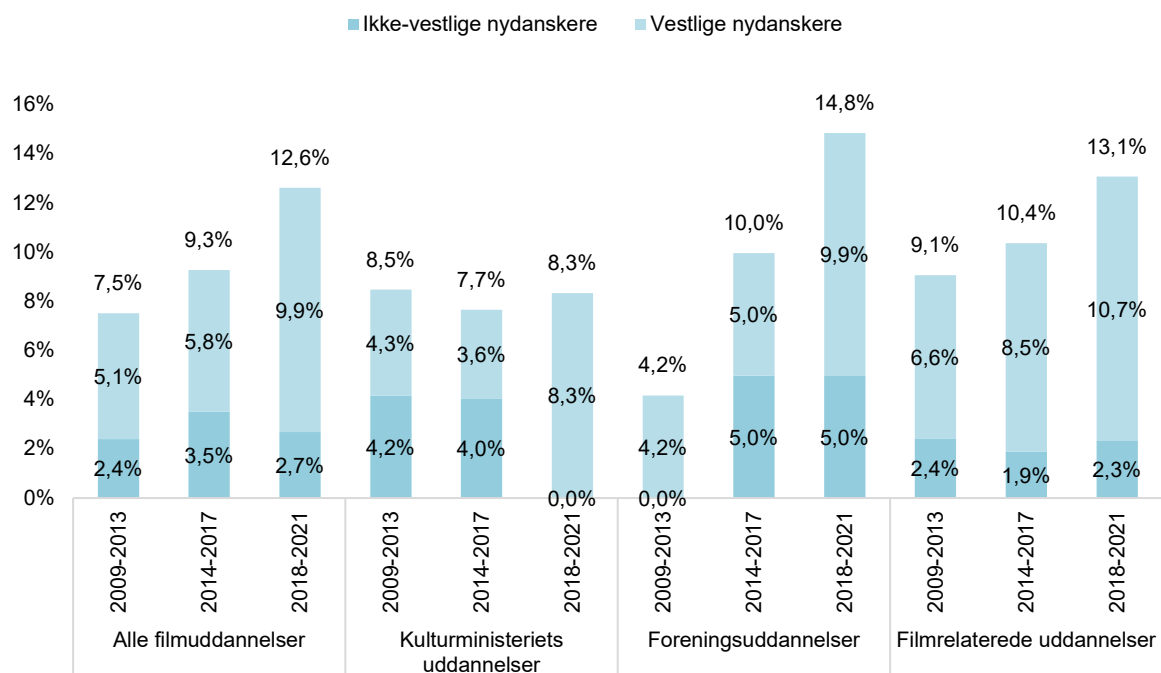
- Den Danske Filmskole og skuespilleruddannelserne i hhv. København, Odense og Aarhus, der alle er uddannelser under Kulturministeriet.
- Super16, Super8 og 18Frames, der tilhører en gruppe af selvorganiserede såkaldte *foreningsuddannelser*.
- Multiplatform Storytelling and Production, Tv- og Medietilrettelæggelse og The Animation Workshop samles i gruppen *filmrelaterede uddannelser*. Den Europæiske Filmhøjskole er desuden medtaget her, da den udgør en væsentlig del det danske filmuddannelsessystem.

Udenlandske studerende er ikke medtaget i opgørelserne for denne rapport³.

Som det fremgår af figur 10 er der for hver optællingsperiode sket en stigning i andelen af nydanskere på de danske filmuddannelser. Man kan også se, at det primært er vestlige nydanskere, der udgør den stigende andel af nydanskere for den seneste periode, hvor ikke-vestlige nydanskere derimod er faldet. Der er ingen ikke-vestlige nydanskere på Kulturministeriets uddannelser i perioden 2018-2021.

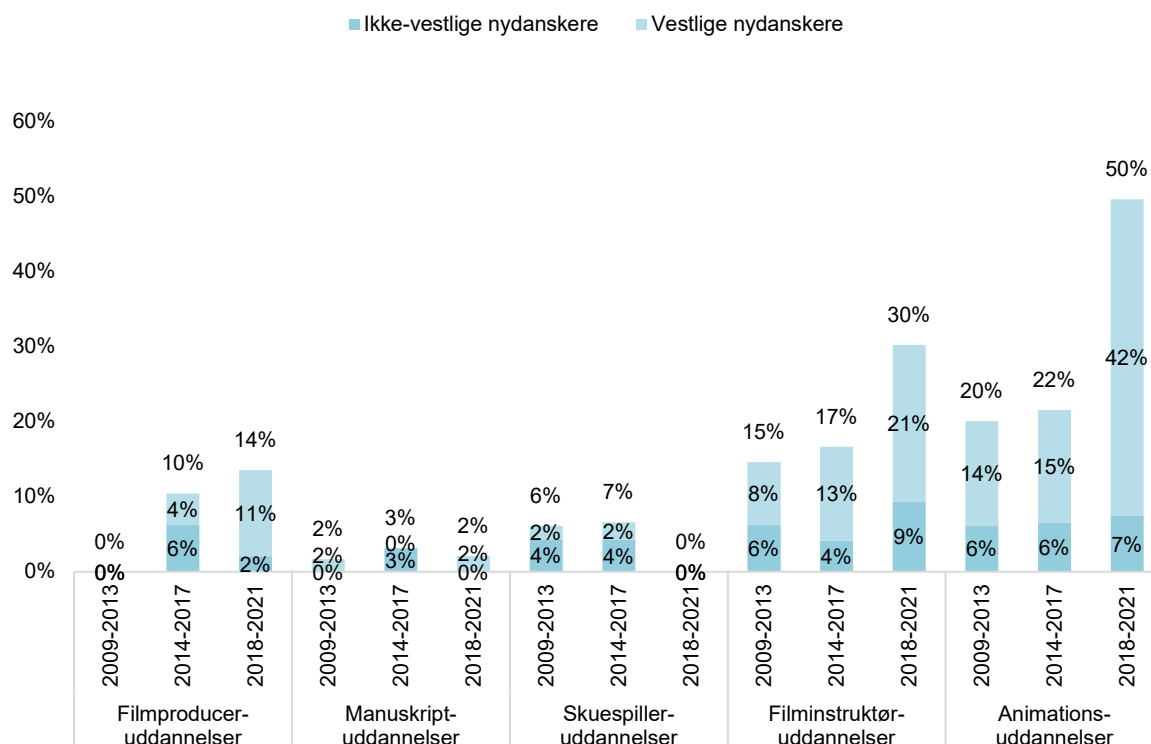
³ I data fra Danmarks Statistik er det en forudsætning for at blive medregnet som nydansker, at personen har opholdstilladelse i Danmark og således er tilmeldt folkeregistret. Andelen af udlændinge i forhold til den samlede elevbase på skolerne er i perioden 2009-2021 på 6,6 %. Der er dog store udsving i andel udenlandske studerende på de enkelte filmuddannelser. I data fra Danmarks Statistik (TV- og medietilrettelæggelse, Den Danske Filmskole, The Animation Workshop og Skuespilleruddannelser i hhv. København, Odense og Aarhus) fremgår studerende som af "ukendt herkomst". Her formodes i langt de fleste tilfælde at være tale om personer som er på midlertidigt ophold i Danmark.

Figur 10. Andel nydanskere blandt igangværende elever fordelt på typer filmuddannelse

Kilde: Danmarks Statistik (2009-2021) suppleret med databidrag fra uddannelser mrk* (2012-2021).
 Uddannelser: Den Danske Filmskole, The Animation Workshop, Skuespilleruddannelserne i hhv. København, Odense og Aarhus, Multiplatform Storytelling and Product

Figur 11. Andel nydanskere blandt igangværende elever fordelt på studielinjer på tværs af skoler

Kilde: Danmarks Statistik suppleret med databidrag fra uddannelser mrk*: The Animation Workshop, Skuespilleruddannelserne i hhv. København, Odense og Aarhus, *Den Danske Filmskole, *Super16, *Super8 og *18Frames.
 Note: I perioden 2018-2021 er data medtaget

Som det fremgår af Figur 11 er der store udsving ift. andelen af nydanskere på uddannelserne.

Den største andel nydanske elever er på animationsuddannelserne og filminstruktøruddannelserne. Det er især vestlige nydanskere, der i perioden 2018-2021 har udgjort den store stigning i andelen af nydanskere på disse uddannelser.

Filmproducer-uddannelserne ligger tættest på andelen nydanskere i samfundet som en helhed. Manuskriptuddannelserne har ikke registreret ikke-vestlig nydanske elever i perioden 2018-2021.

4. I FILMEN

I dette afsnit undersøges den etniske mangfoldighed i danske spille- og dokumentarfilm med udgangspunkt i:

1. Film med nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer
2. Andel nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer
3. Fordeling af nydanske roller, medvirkende og karakterer

Det Danske Filminstitut har opgjort mangfoldigheden, som den tager sig ud i danske spille- og dokumentarfilm med premiere i perioden 2012-2021. Gennemgangen er foretaget uafhængigt af andre opgørelser.

Spille- og dokumentarfilm med nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer

I nedenstående tabel er det samlede antal spille- og dokumentarfilm for perioden opgjort. Derudover er andelen af spille- og dokumentarfilm med nydanske skuespillere/medvirkende opgjort. For spillefilm opgøres også andelen af film med nydanske karakterer.

Tabel 4: Danske premierfilm i perioden 2012-2021	Antal premierfilm i alt	Antal film med nydanske skuespillere/med virkende	Andel i procent	Antal film med nydanske karakterer	Andel i procent
Spillefilm	220	125	57%	123	56%
Dokumentar	231	103	45%	-	-
Total	451	228	51%	-	-

Kilde: Det Danske Filminstitut.

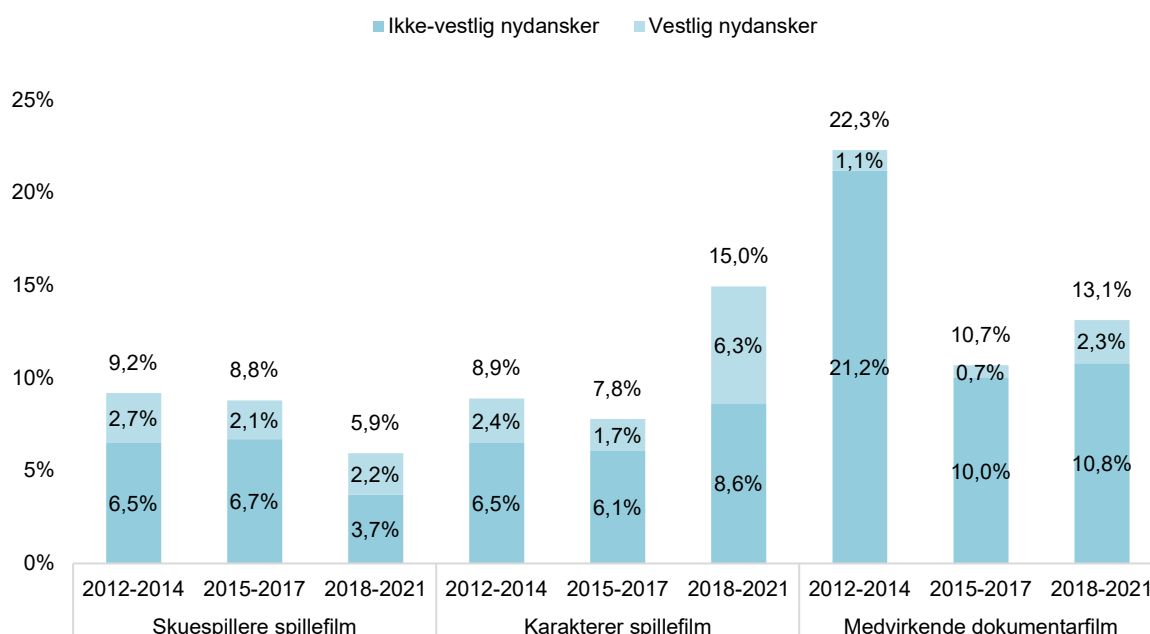
Andel nydanske skuespillere, karakterer og medvirkende

Figur 12 viser udviklingen i andelen af nydanske skuespillere, karakterer og medvirkende i danske spille- og dokumentarfilm, der er støttet af Det Danske Filminstitut. For spillefilm vises andelen af nydanske skuespillere ift. det opgjorte antal medvirkende skuespillere. Desuden vises andelen af nydanske karakterer⁴ ift. det opgjorte antal karakterer⁵.

For dokumentarfilm er opgjort andelen af nydanske medvirkende ift. det opgjorte antal medvirkende.

⁴ I spillefilm skelnes der mellem roller og karakterer ift. etnicitet. En nydansk skuespiller spiller ikke nødvendigvis en nydansk karakter, men kan spille en karakter af anden herkomst.

⁵ Opgørelsen af hhv. skuespillere og karakterer i spillefilm tager udgangspunkt i hovedkarakterer og bi-karakterer i filmenes fortælling.

Figur 12. Udvikling af andelen af nydanske skuespillere, karakterer og medvirkende i danske film støttet af Filminstituttet

Kilde: Det Danske Filminstitut 2022, opgjørt efter filmens premiereår.

Note: For spillefilm opgjørt som andel nydanske skuespillere og karakterer i hoved- og biroller i danske spillefilm. For dokumentarfilm opgjørt som andel nydanske medvirkende ift. samle

For perioden 2018-2021 udgør nydanske skuespillere i danske spillefilm en lavere andel end i befolkningen som helhed. Andelen af nydanske skuespillere falder også betragteligt i den seneste periode (2018-2021) ift. de tidligere perioder. Det er primært ikke-vestlige nydanske skuespillere, der er relativt færre af ift. tidligere. Til gengæld er både ikke-vestlige og især vestlige nydanske karakterer i spillefilm steget betragteligt i 2018-2021.

For nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm er perioden 2018 – 2021 ikke voldsomt anderledes end perioden 2015-2017.

Fordelingen af nydanske roller og karakterer i danske spillefilm

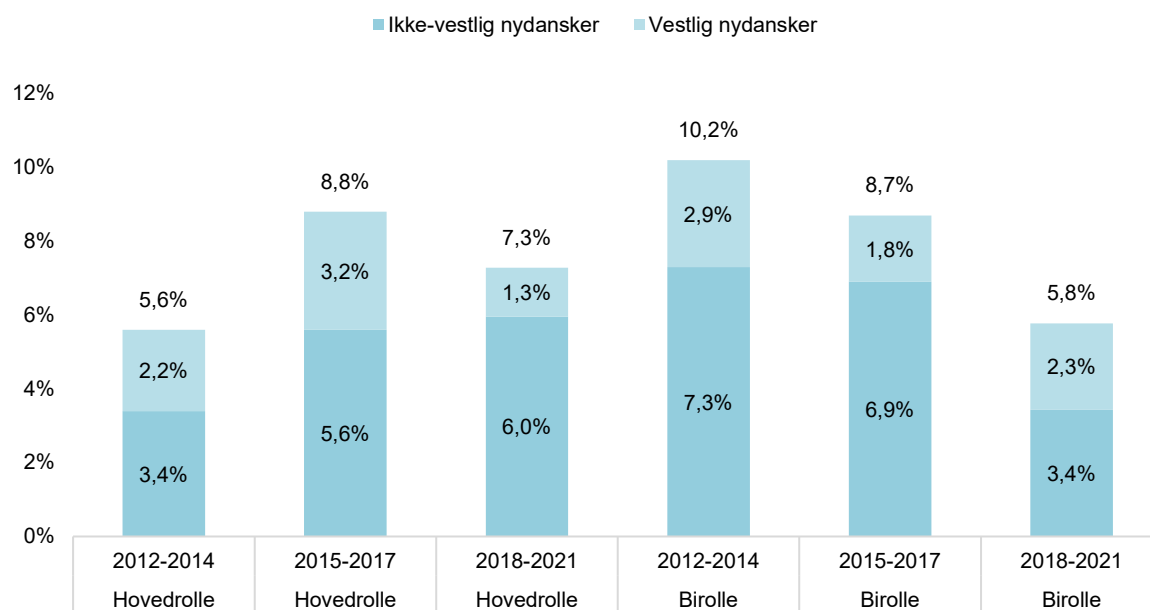
I det sidste afsnit så vi, hvordan andelen af nydanske skuespillere er faldet i danske spillefilm, men til gengæld er andelen af nydanske karakterer steget for samme periode.

I det følgende vil vi dykke længere ned i tallene for at se på udviklingen i andelen af nydanskere fordelt på hhv. roller og karakterer i danske spillefilm⁶.

Nedenstående figur 13 illustrerer udviklingen i andelen af nydanske skuespillere, der har en hoved- eller birolle i danske spillefilm. Figuren viser den etniske mangfoldighed i rollelisten på spillefilm over en periode på 10 år.

⁶ Hovedrolle: Spillefilmsrolle der er plottets fokus og som ofte gennemgår en udvikling i løbet af filmen. Birolle: Spillefilmsrolle hvis handlinger har en drivende funktion eller påvirkning på plottet og på hovedkarakterens handlinger.

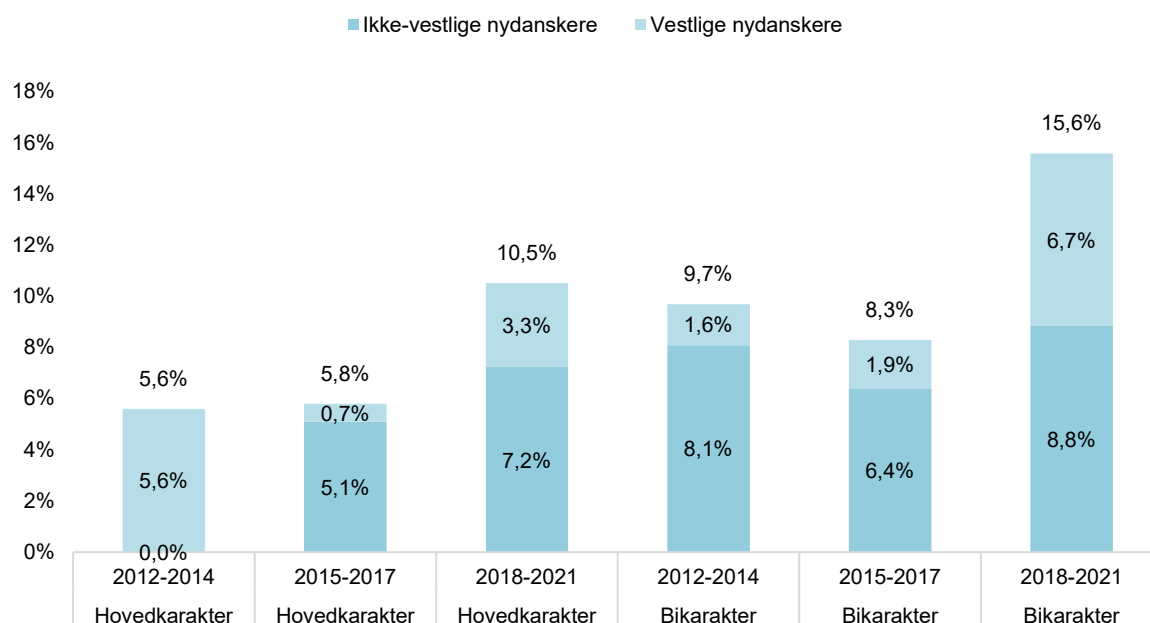
Figur 13. Andel nydanske skuespillere i danske spillefilm fordelt på hoved- og biroller

Kilde: Det Danske Filminstitut 2022

Fælles for både hoved- og birollerne er, at der er et fald i andelen af nydanskere i 2018-2021 ift. tidligere opgørelsesperioder. Det er dog især birollerne, der er besat med færre nydanske skuespillere. Andelen af ikke-vestlige nydanskere stiger en smule i løbet af perioden fra 2015 og frem.

Figur 14. Andel nydanske karakterer i danske spillefilm fordelt på hoved- og bikaarakterer

Kilde: Det Danske Filminstitut 2022.

Note: Liste over film med nydanske karakterer findes som bilag bagest i rapporten.

Figur 14 viser den etniske mangfoldighed blandt hhv. hoved- og bikaarakterer i danske spillefilm.

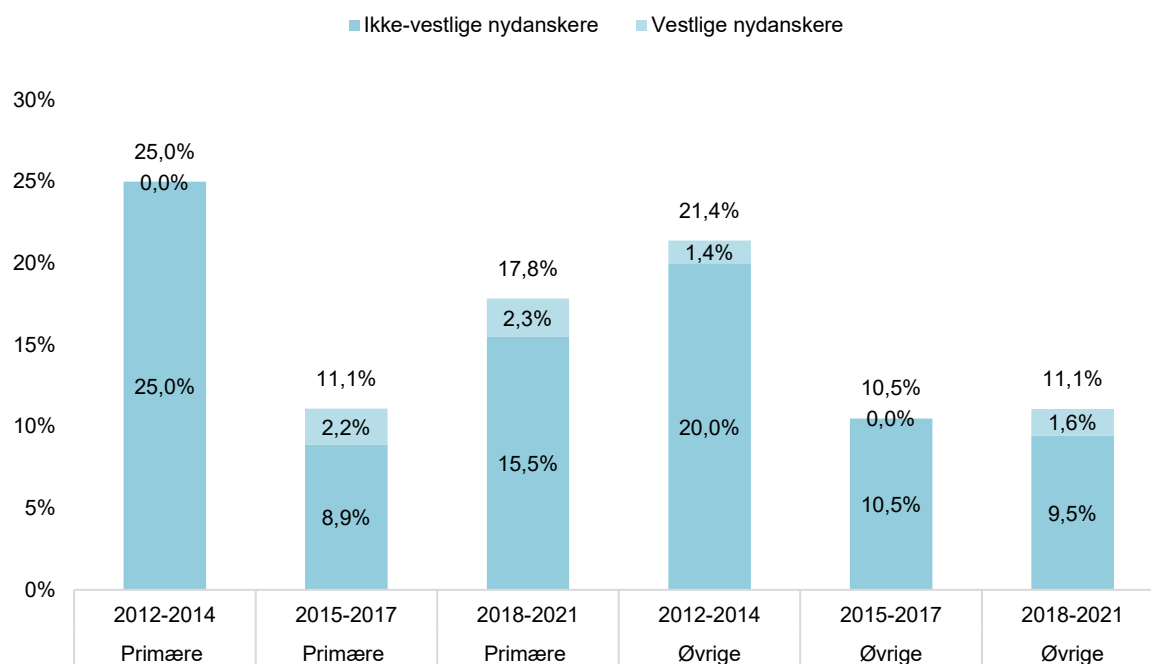
For både hoved- og bikaarakterer kan man se en stigning ift. tidligere opgørelser, omend stigningen i bikaarakterer er noget større end hovedkaraktererne.

Stigningen i bikaarakterer udgøres primært af vestlige nydanskere, men også andelen af bikaarakterer med ikke-vestlig baggrund er steget.

Fordeling af nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm

I det følgende ses nærmere på nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm fordelt på hhv. primære og øvrige medvirkende⁷.

Figur 15. Andel nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm

Kilde: Det Danske Filminstitut 2022

Det ses af figur 15, at andelen af vestlige nydanske medvirkende i dokumentarfilm er meget lille i alle tre perioder. I dokumentarfilm med nydanske medvirkende er det hovedsageligt ikke-vestlige nydanskere, der er primære og øvrige medvirkende.

Andelen af ikke-vestlige nydanske primære medvirkende i dokumentarfilm ligger i den seneste periode 2018 – 2021 lidt over andelen af nydanskere på landsplan.

⁷ Primære medvirkende: For dokumentarfilm er det den eller de personer, der er i fokus for filmens præmis eller portræt. Øvrige medvirkende: For dokumentarfilm er det øvrige personer, der medvirker eller interviewes.

5. BLANDT PUBLIKUM

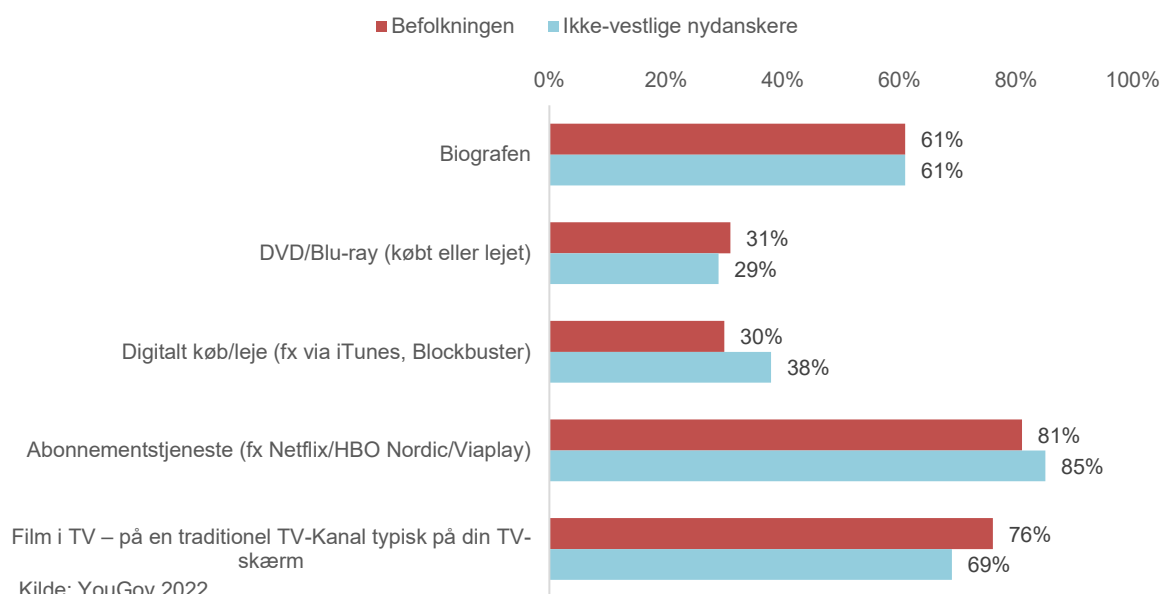
Som i de to tidligere rapporter om etnisk mangfoldighed fra henholdsvis 2015 og 2018 behandler denne rapport også nydanskere som publikum. De to tidligere rapporter benyttede dog forskellige datagrundlag, hvorfor man bør derfor være påpasselig med at drage håndfaste konklusioner, der hidrører fra ikke-vestlige nydanskere. Undersøgelsen kan dog give en indikation af forskelligheder i filmpublikummets adfærd mellem ikke-vestlige nydanskere i forhold til den danske befolkning som helhed.

Ligesom afsnittet om filmpublikummet i rapporten fra 2018 omfatter denne rapport kun nydanskere med ikke-vestlig herkomst ift. befolkningen som helhed. Denne del af undersøgelsen ser altså vestlige nydanskere som publikum.

Det ses af figur 16, at der generelt er overensstemmelse blandt ikke-vestlige nydanskere og befolkningen som helhed ift. andelen, der går i biografen mindst en gang årligt. Niveauerne for begge grupper er markant lavere end i undersøgelse fra 2018, hvilket sandsynligvis skyldes effekterne af covid-19-pandemien. Omvendt kan det konstateres, at andelen, der ser film mindst en gang årligt via abonnementsbaserede streamingtjenester er steget på tværs af begge grupper og mere i den generelle befolkning end blandt nydanskerne.

Ikke-vestlige nydanskere er dog fortsat mere aktive ift. at købe film digitalt samt at bruge abonnements-tjenester, hvorimod gruppen ligger lavere end den generelle befolkning når det kommer til at se film via traditionelle tv-kanaler samt fysiske dvd/Blu-ray. Dette forhold kan i nogen grad forklares med at gruppen generelt har en yngre profil end i den generelle befolkning.

Figur 16. Andel der ser film mindst en gang årligt på nævnte platforme

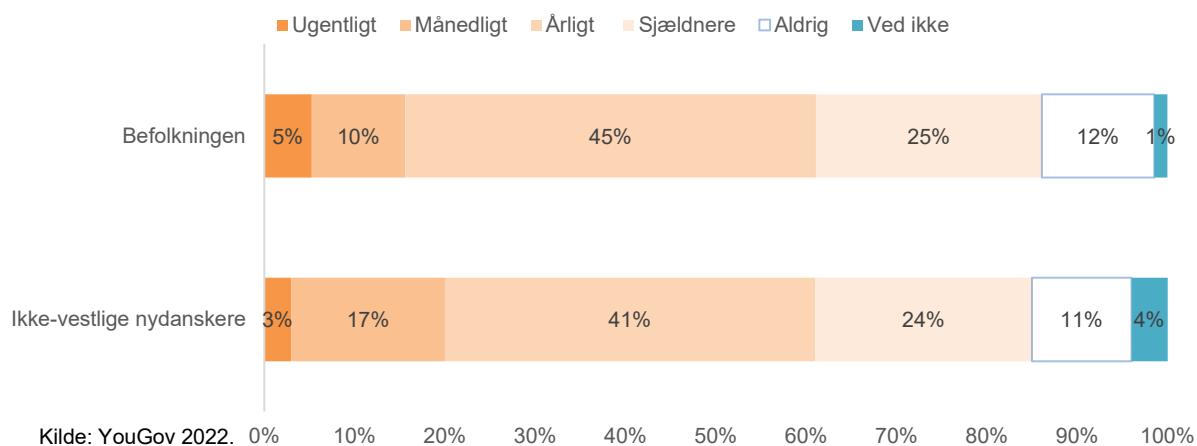
Biografadfærd

I forhold til undersøgelsen fra 2018 ses et fald i andelen af respondenter, der hhv. månedligt eller årligt ser film i biografen. Og selvom der fortsat er en større andel ikke-vestlige nydanskere, der går i biografen på månedlig basis end i den danske befolkning som helhed, ses et fald i niveauerne i begge grupper.

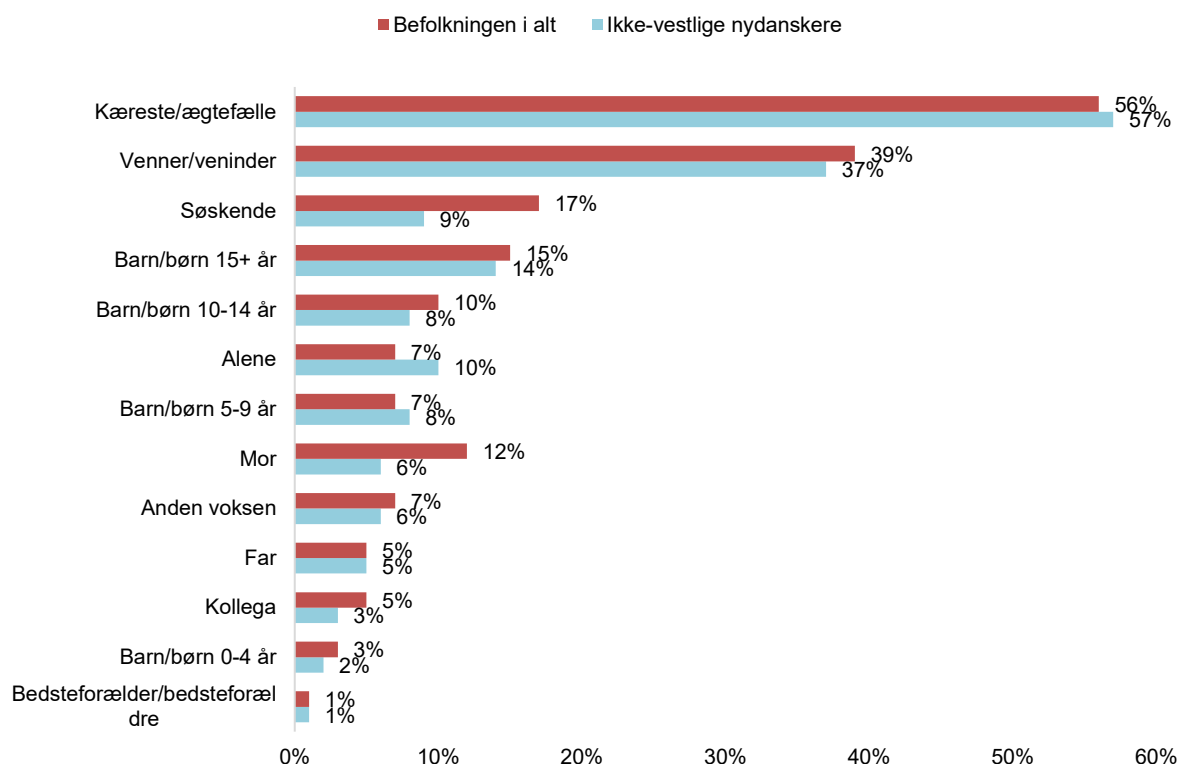
Figur 17 viser, at 60% af hele befolkningen går i biografen mindst én gang om året, mens det tilsvarende er 61% blandt ikke-vestlige nydanskere. I undersøgelsen fra 2018 var det tilsvarende hhv. 70% af befolkningen og 81% af ikke-vestlige nydanskere, der frekventerede biografen mindst én gang om året.

En sandsynlig grund til faldet skal nok, som tidligere nævnt, primært findes i kulturbranchens restriktioner under Covid19-pandemien.

Figur 17. 'Hvor ofte ser du film i biografen?'

Ikke-vestlige nydanskere adskiller sig i det store hele fra hele befolkningen på spørgsmålet om, hvem man oftest går i biografen med. Oftest går man i biografene med kæresten og ægtefælle eller sammen med venner/veninder. Der, hvor der alligevel er mindre forskelle, er i andelen, der angiver, at de oftest går biografen med deres søskende eller mor. Her er det flere i befolkningen som et hele end blandt nydanskerne.

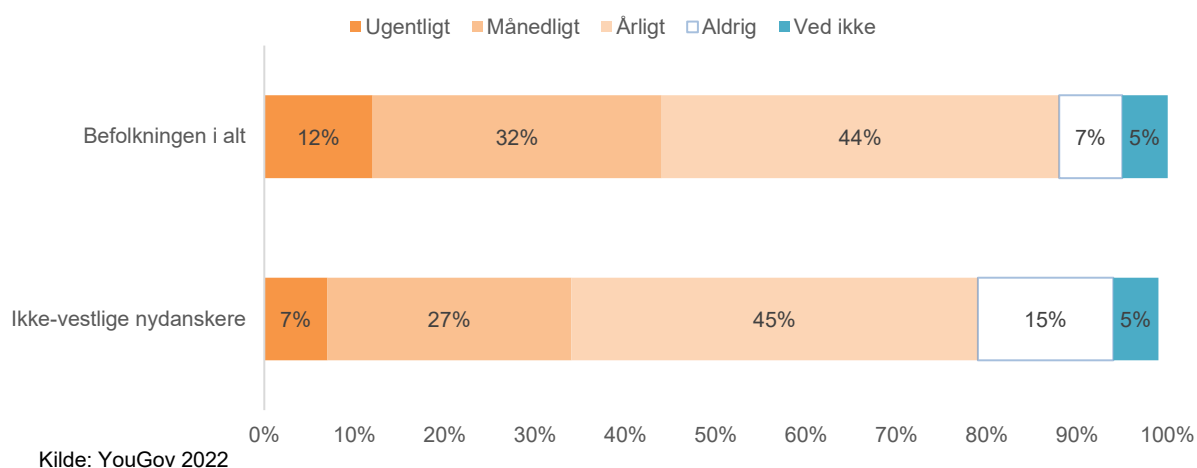
Figur 18. 'Hvem går du oftest i biografen med?' (muligt at markere op til 3 svar)

Kilde: YouGov 2022

Nydanskere ser flere film fra hele verden

Når vi hæver blikket fra biograferne og ser bredt på, hvordan befolkningen ser danske film på tværs af platforme, ses af figur 19, at det er langt størstedelen af befolkningen der ser danske film. For hele befolkningen gælder det, at 88 % ser dansk film mindst årligt, mens det tilsvarende er 79 % blandt de ikke-vestlige nydanskere. Forskellen mellem grupperne er tydeligst i andelen, der ser danske film ugentligt eller månedligt. Her angiver 44% af hele befolkningen, at de ser mindst én dansk film om måneden, mens det tilsvarende er godt hver tredje, 34%, blandt ikke-vestlige nydanskere.

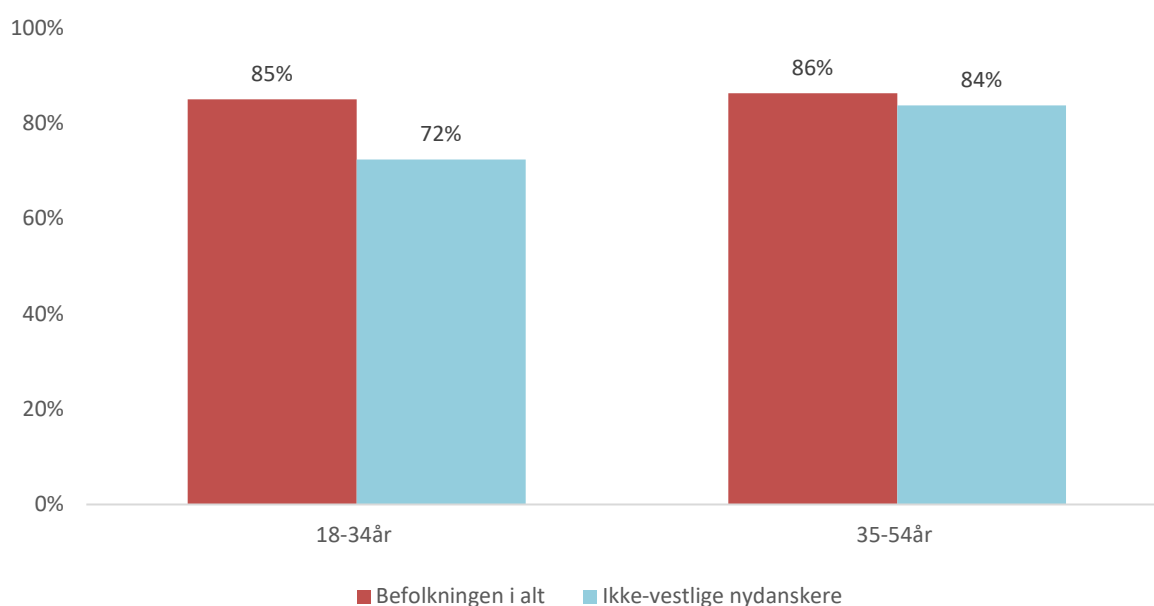
Omvendt viser figur 19, at andelen af nydanskere på tværs af platforme, der aldrig ser danske film, er omtrent dobbelt så stor som i befolkningen som helhed. Ikke-vestlige nydanskere ser altså fortsat færre danske film end befolkningen som helhed, hvilket også var tilfældet i undersøgelserne i de tidligere rapporter fra 2015 og 2018, og andelen der "aldrig ser" er ikke rykket signifikant siden den seneste rapport.

Figur 19. 'Hvor ofte ser du danske film?' (På tværs af platforme)

Som det fremgik af figur 3 i afsnittet 'Etnisk mangfoldighed i Danmark', er aldersprofilen for ikke-vestlige nydanskere markant anderledes end i befolkningen som et hele. Andelen af ikke-vestlige nydanskere mellem 21 og 40 år er markant højere (39 %) end den samme gruppe i befolkningen som helhed (25 %).

Af rapporten fra 2018 fremgik det, at der var markant færre af de yngre nydanskere (18-34 år), der så danske film end i befolkningen som helhed (hhv. 63 % og 89 %). I den nye undersøgelse kan det konstateres, at der er sket en mindre udligning, idet det nu er 72 % af de ikke-vestlige nydanskere i aldersspændet 21-34 år, der angiver at se danske film mindst en gang årligt.

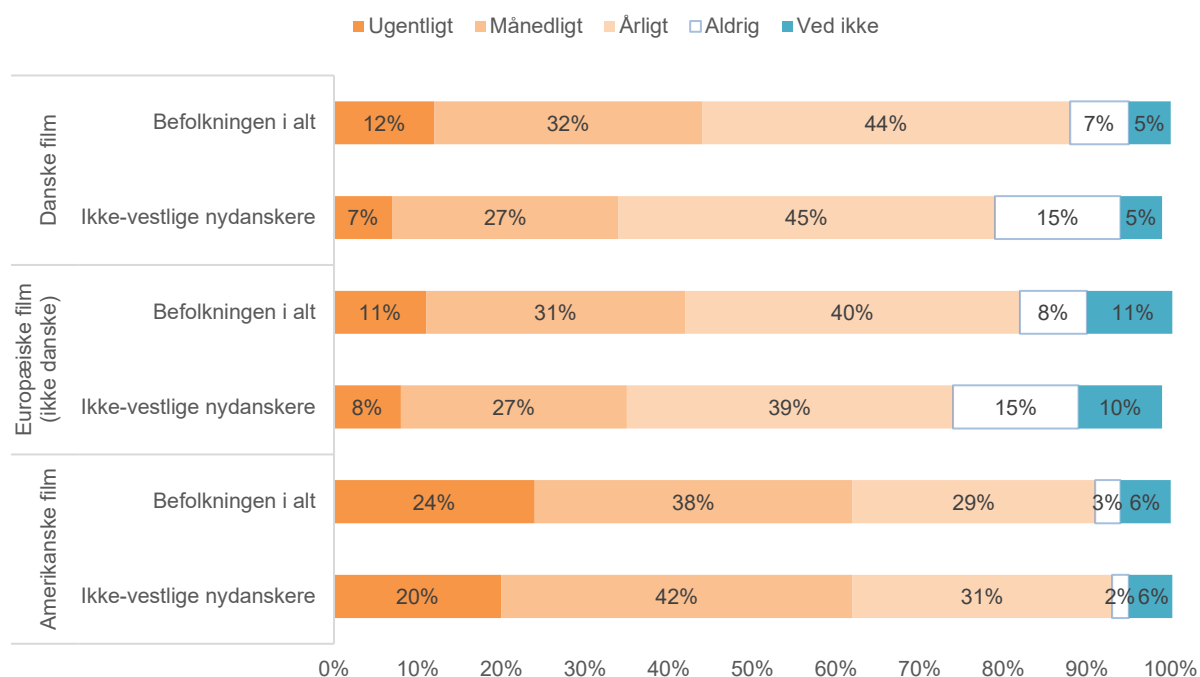
Den lidt mere modne målgruppe på 35-54 år viser fortsat det samme billede, som i den tidligere undersøgelse fra 2018, nemlig nogenlunde overensstemmelse mellem hvor mange i befolkningen som helhed og blandt ikke-vestlige nydanskere, der ser en dansk film minimum årligt.

Figur 20. Aldersopdeling af respondenter, der ser danske film minimum én gang årligt

Tidligere undersøgelser viser, at befolkningen som helhed primært ser film fra USA, Danmark samt øvrige Europa. Denne tendens går igen i den nyeste undersøgelse, hvor ca. to ud af tre angiver at se amerikanske film mindst én gang om måneden jf. figur 21.

Af både ikke-vestlige nydanskere og befolkningen som helhed svarer 62%, at de ser amerikanske film mindst én gang om måneden.

Figur 21. 'Hvor ofte ser du film fra hhv. Danmark, Europa og USA?'

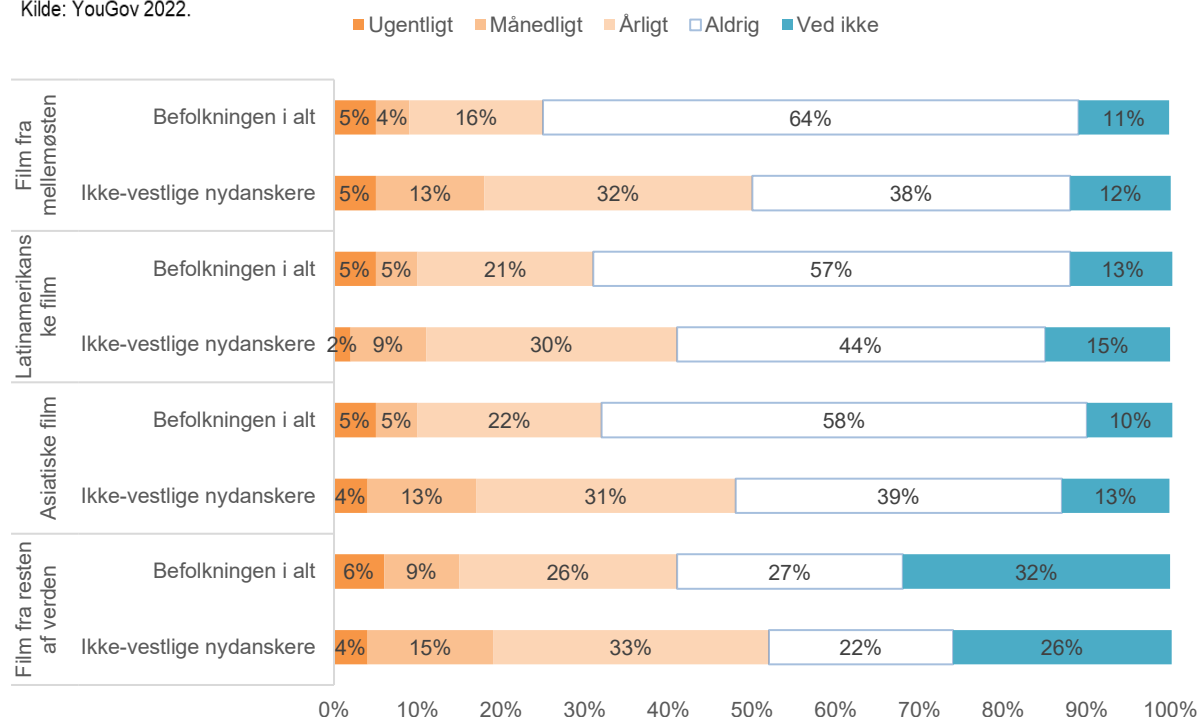

Kilde: YouGov 2022.

Løfter man blikket fra førnævnte og ser på hvilke grupper, der ser film fra resten af verden, kan man i figur 22 se, at ikke-vestlige nydanskere i højere grad end den generelle befolkning ser flere film fra andre lande end de europæiske og den amerikanske. Dette gør sig især gældende for film fra Mellemøsten og Asien.

Figur 22. 'Hvor ofte ser du film fra følgende lande?'

Kilde: YouGov 2022.

Kilde: YouGov 2022.

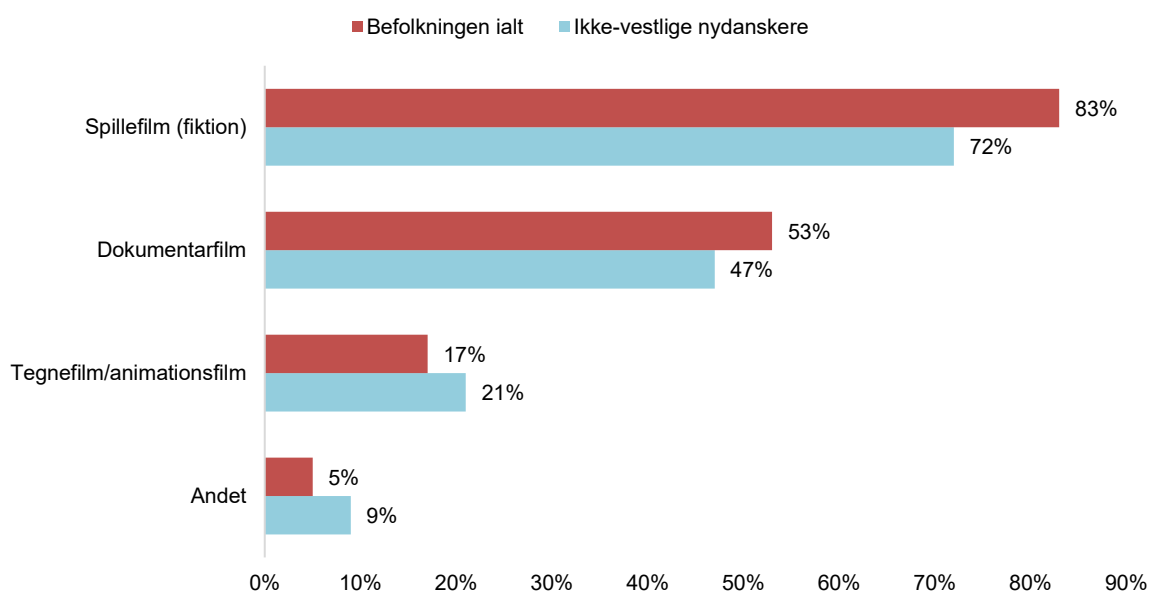
Filmtyper og genrer

I det følgende undersøges, hvilke typer filmformater og genrer befolkningen foretrækker.

Ikke overraskende, hvis man ser på de tidligere rapporter fra 2015 og 2018, er spillefilm den mest populære type af film både blandt den samlede befolkning og ikke-vestlige nydanskere. I befolkningen som helhed er der stadigvæk en højere andel, der ser spillefilm, end de adspurgte ikke-vestlige nydanskere.

Omkring halvdelen af befolkningen angiver, at de ser dokumentarfilm, og dette ses på tværs af befolkningsgrupper. Modsat resultatet i undersøgelsen fra 2018 er det nu en højere andel i befolkningen som helhed, der oftest ser dokumentarfilm, hvor det tidligere var højere blandt nydanskere. Forskellen grupperne imellem er dog inden for den statistiske usikkerhed, så variationen skal ses med dette forbehold.

Andelen af ikke-vestlige nydanskere og befolkningen som helhed, der angiver at de "oftest" ser animationsfilm, er forholdsvis lige, og blandt de ikke-vestlige nydanskere udgør andelen her samme procentandel som i 2018. Andelen af befolkningen som helhed, der ser animationsfilm, er steget, så der nu er større lighed i forhold til gruppen af ikke-vestlige nydanskere.

Figur 23. Hvilke typer film ser du oftest? (det var muligt at markere flere svar)

Kilde: YouGov 2022

Hvis vi kigger lidt nærmere på hvilke genrer, de adspurgte respondenter foretrækker at se, fremgår det, at der er relativt stor overensstemmelse mellem nydanskere og befolkningen som helhed. De tre mest populære genrer for begge grupper er således 'drama', 'komedie' og 'action'.

Fokuserer man på de genrer, hvor der identificeres de største forskelle grupperne imellem, er det 'Krimi', 'Thriller' og 'Historisk drama' hvor den generelle befolknings præference er større end blandt nydanskerne. Nydanskerne har omvendt højere præference for genrerne 'romantisk komedie', 'animation', 'superhelte' og 'gys/horror'. Netop i forhold til spørgsmålet om genrepræference er det dog sandsynligt, at en del af variationen kan henføres til den noget større andel af kvinder i stikprøven blandt ikke-vestlige nydanskere, da empirien fra tidligere undersøgelser af publikums genrepræferencer viser at køn spiller en markant rolle.

Tabel 5. 'Hvilke filmgenrer foretrækker du at se?' (det var muligt at markere op til fem svar)

	Ikke-vestlige nydanskere	Befolkningen i alt
Drama	40%	41%
Komedie	39%	37%
Action	38%	35%
Krimi	20%	34%
Thriller	22%	29%
Historisk drama	16%	26%
Dramakomedie	21%	20%
Romantisk komedie	24%	19%
Science-Fiction	19%	17%
Adventure	15%	14%
Animation	15%	11%
Fantasy	11%	11%
Børne-/familie	11%	9%
Superhelte	15%	8%
Gys/Horror	15%	8%
Biografisk drama (Biopic)	6%	7%
Western	5%	7%
Reality	6%	5%
Arthouse/Kunst	8%	5%
Originals	4%	4%
Anden genre	1%	1%

Kilde: YouGov 2022

Publikums generelle holdning til danske film

Som et led i undersøgelsen er der også blevet spurgt til respondenternes generelle opfattelse af danske film.

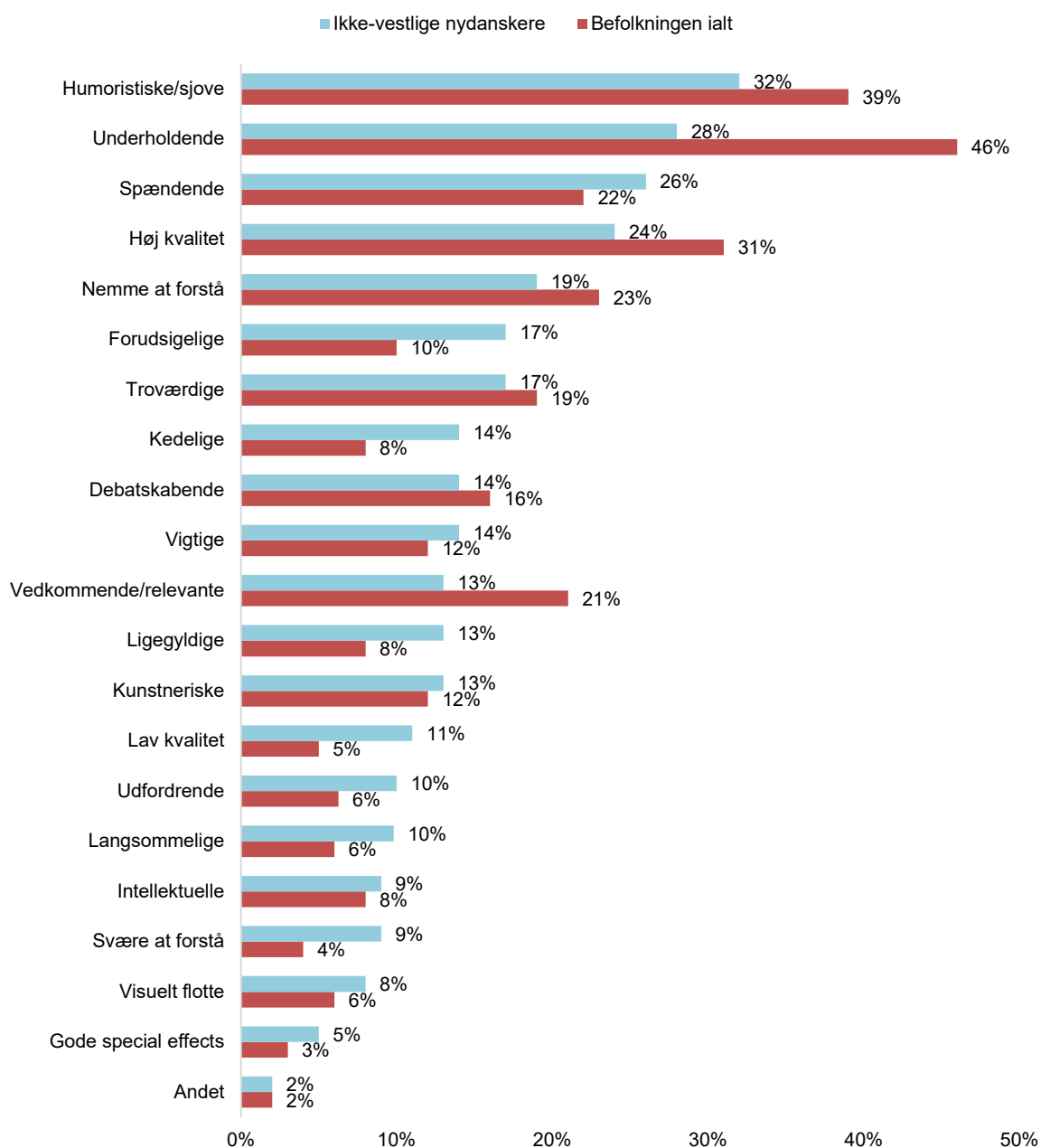
Hos befolkningen som helhed er de tre oftest valgte ord til at beskrive danske film: 'underholdende', 'humoristiske/sjove' og 'høj kvalitet'. Denne opfattelse af danske film adskiller sig ikke markant fra ikke-vestlige nydanske respondenters opfattelse af danske film. For denne gruppe er de tre førnævnte kategorier sammen med kategorien 'spændende', de oftest anvendte.

Samlet set vurderes danske film generelt højere på de positive kategori-ord af befolkningen som helhed i forhold vurderingen fra ikke-vestlige nydanskere. De mere negativt ladede kategori-ord til beskrivelse af danske film bliver omvendt generelt angivet af en større del af de ikke-vestlige nydanske respondenter end af befolkningen som helhed. Men i begge grupper er det generelt de positive kategori-ord der vælges oftest.

I undersøgelsen fra 2018 var det opfattelsen 'kedelige', der scorede højest blandt ikke-vestlige nydanskere, men i denne undersøgelse er ordet 'kedelige' faldet ned på en delt syvendeplass.

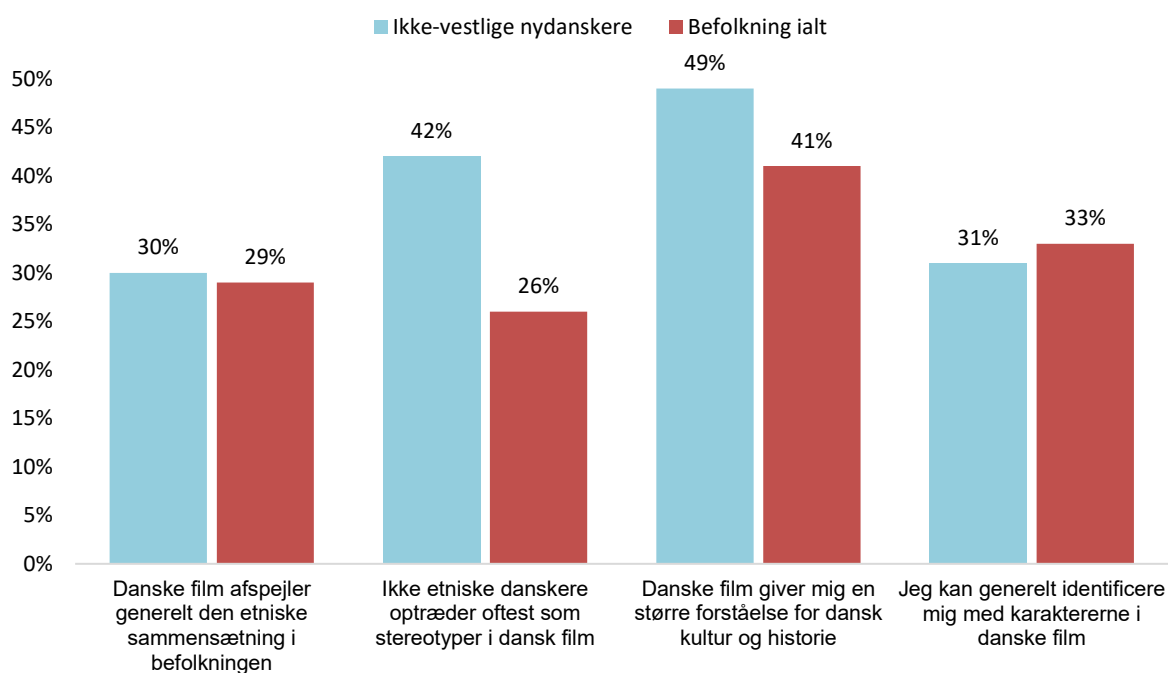
Figur 24. 'Hvordan opfatter du generelt danske film?'

(Det var muligt at markere flere svar)

Kilde: YouGov 2022

Undersøgelsen omfatter også en del, hvor der er spurgt til respondenternes holdning til en række udsagn vedrørende deres opfattelse af repræsentationen i danske film, og hvordan de er relaterbare for det enkelte publikum.

Figur 25. Andelen der er 'helt enige' eller 'delvist enige' i følgende udsagn om dansk film?

Kilde: YouGov 2022.

Note: Termen 'ikke etniske danskere' benyttes i spørgsmålsformulering. Da betydningen ikke er defineret nærmere for respondenterne, er besvarelsen funderet på den enkelte respondents subjektive opfattelse af termen.

Af figur 25 fremgår det, at lige under en tredjedel i begge grupper er enige i, at danske film generelt afspejler den etniske sammensætning i befolkningen. Dette stemmer overens med, at nogenlunde samme procentandel kan identificere sig med karaktererne, som man kan opleve i danske film.

Der ses generelt en øget grad af enighed om begge udsagn end i rapporten fra 2018, og for ikke-vestlige nydanskere er der tale om en stigning fra 20% til 30% af gruppen, der er helt eller delvist enige i udsagnet 'danske film afspejler generelt den etniske sammensætning af befolkningen'.

Samtidig med ovenstående er der dog en opfattelse blandt 42% af ikke-vestlige nydanskere, at "ikke etniske danskere" typisk optræder som stereotyper i danske film. Dette forhold er det samme som undersøgelsen viste i 2018. Andelen af befolkningen som helhed, der er enige i udsagnet, er noget lavere, 26% i 2022, hvilket er en mindre stigning ift. niveauet målt i undersøgelsen i 2018 (22%).

Næsten halvdelen af ikke-vestlige nydanskere angiver, at de er enige i, at danske film giver en større forståelse for dansk kultur og historie, hvor det for befolkningen som helhed gælder for 41%. Begge procenttal er markant højere end i undersøgelsen i 2018, hvor andelen lå omkring 30% for begge grupper.

Undersøgelsen viser generelt, at en stor del af både de ikke-vestlige nydanskere og befolkningen som helhed fortsat oplever, at danske film ikke afspejler den etniske sammensætning i befolkningen, og at etniske karakterer ofte fremstår som stereotyper i danske film. Men også at danske film er markante kulturbærere til udbredelse af dansk kultur og historie; især blandt ikke-vestlige nydanskere.

6. METODE

I det følgende afsnit findes supplerende oplysninger om dataindsamling og behandling, ligesom en række centrale begreber anvendt i rapporten defineres.

Definitioner og afgrænsning

Til rapporten er indsamlet data og viden fra flere forskellige kilder, og det har været nødvendigt at sammenligne data, der har forskellige definitioner og afgrænsning. Dette er sket under størst muligt hensyn til de enkelte kilder.

Bag kameraet

I Filminstitutets dataindsamling bruges begrebet 'nydansker' som samlet begreb for indvandrere og efterkommere jf. Danmark Statistiks definition. Se afsnit om dataindsamling og dataindhold på næste side.

Data om mangfoldigheden blandt de beskæftigede i den danske filmbranche er fra Danmarks Statistik baseret på følgende branchekoder (DB07): 59.11.10 Produktion af film og videofilm, 59.12.00 Aktiviteter, der udøves efter produktion af film, video og tv-programmer, 59.13.00 Distribution af film, video- og tv-programmer, 59.14.00 Biografer.

Data om mangfoldigheden på spille- og dokumentarfilm, der har fået bevilget produktionsstøtte i 2013-2021 er baseret på Filminstitutets vurdering.

Data om studerende på filmuddannelser er fra Danmarks Statistik, suppleret med data fra de filmrelaterede uddannelser. Data fra Danmarks Statistik indeholder data over alle studerende på den pågældende skole eller uddannelse i perioden 2009-2021. Data fra uddannelserne er i høj grad skønnet og baseres på studerende med optagelse i 2012-2021.

På den enkelte uddannelsesinstitution er andelen af nydanske studerende udregnet som antal nydanskere i forhold til det samlede elevtal, fratrukket udenlandske studerende.

På tværs af uddannelsesinstitutionerne er andelen af nydanske studerende opgjort som gennemsnittet af de enkelte skolers andele. Dette er sket af hensyn til, at skoler med mange studerende ikke vægtes højere end skoler med få studerende i det samlede gennemsnit.

I filmen

Dataindsamlingen indeholder danske spillefilm og dokumentarfilm, der har modtaget produktionsstøtte fra Filminstitutet med premiere i 2012-2021. Minor-produktioner er ikke medtaget.

Spillefilm medtaget i opgørelsen har en varighed på minimum 80 min. og dokumentarfilm har en varighed på minimum 40 min. Kort og novellefilm er ikke medtaget i opgørelsen, og dokumentarserier tæller som én film.

Nydansk

Nydansk skuespiller, karakter eller medvirkende: indvandrere og efterkommere med vestlig eller ikke vestlig herkomst, svarende til Danmarks Statistiks definition.

Opgørelsen af nydanske skuespillere samt karakterer beror på Filminstitutets skøn. Vurderingen af, hvorvidt der er tale om en nydansk karakter, er foretaget ud fra forestillingen om, hvad en gennemsnitlig dansk publikummer vil antage om karakteren, hvis der ikke fortælles eksplicit om denne baggrund. Her kan udseende, navn og evt. dialekt og trosretning spille en rolle.

Blandt publikum

Dataindsamling er udført af analyseinstituttet YouGov på Filminstitutets foranledning. Der er i alt gennemført 251 CAWI-interviews blandt nydanskere med ikke-vestlig baggrund i Danmark samt 1.013 interviews i en repræsentativ stikprøve for den danske befolkning over 18 år⁸. Undersøgelsen er gennemført i august 2022 via internettet med udgangspunkt i YouGov Panelet.

Der er indsamlet data på to grupper, hhv. en stikprøve blandt personer med ikke-vestlig baggrund samt et repræsentativt udsnit af den danske befolkning med udgangspunkt i målgruppen fra 18 år og op til perspektivering. Stikprøven af den danske befolkning er efterfølgende vejret på dimensionerne køn, alder og geografi på baggrund af et ideal fra Danmarks Statistik, således at resultaterne er repræsentative for befolkningen fra 18 år og op.

Stikprøven af ikke-vestlige nydanskere er ikke vejret og kan ikke nødvendigvis antages at være repræsentativ for den samlede gruppe af ikke-vestlige nydanskere i det danske samfund. Sammenholder man profilen på køn og alder i stikprøven af ikke-vestlige nydanskere med fordelingen jf. Danmarks statistik, ses at aldersfordelingen svarer nogenlunde til den reelle, mens der i stikprøven er en overrepræsentation af kvinder, hvilket man bør tage forbehold for ved læsning af resultaterne.

Filminstitutets to tidligere rapporter om etnisk mangfoldighed fra henholdsvis 2015 og 2018 benyttede forskellige datagrundlag, hvorfor man skal være forsigtig med at sammenligne resultaterne på tværs af rapporterne. Den første rapport tog udgangspunkt i data fra udgivelsen 'Danskernes Kulturvaner 2012'⁹ udarbejdet af analysevirksomheden Epinion på foranledning af Kulturministeriet. Dette blev suppleret med data fra en kvalitativ undersøgelse, foretaget på Filminstitutets foranledning af analysevirksomheden Wilke.

Undersøgelsen af danskernes kulturvaner har siden udgivelsen i 2012 af forskellige årsager skiftet metode og er fra 2018 udelukkende videreført som en ren kvantitativ undersøgelse af Danmarks Statistik. Undersøgelsen ser nu bredt på danskernes kulturvaner og har ikke etnicitet inkluderet som særskilt fokus. På den baggrund har Filminstitutet i stedet fået udarbejdet undersøgelser med dette fokus hos analysevirksomheden YouGov, både i 2018 og til baggrund for denne rapport.

Der henvises i kapitlet til følgende termer:

Ikke-vestlig nydansker

Udtryk benyttet såvel i 'Publikums-undersøgelsen 2022', 'Publikums-undersøgelsen 2018' som i undersøgelsen 'Danskernes Kulturvaner 2012' om indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. I undersøgelsen 'Danskernes Kulturvaner 2012' dækker betegnelsen indvandrere og efterkommere fra henholdsvis Tyrkiet, Pakistan, Libanon, Ex- Jugoslavien og Irak. I YouGov's undersøgelse fra 2018 og 2021 er anvendt en afgrænsning af indvandrere og efterkommere fra vestlige lande, defineret som Andorra, Australien, Belgien, Bulgarien, Canada, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Monaco, New Zealand, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, San Marino, Schweiz, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland,

⁸ Den repræsentative stikprøve består også naturligt af en mindre del nydanskere med ikke-vestlig baggrund. Dette vurderes dog ikke til at have en væsentlig indflydelse på undersøgelsens resultater.

⁹ Udgivelsen kan læses på Kulturministeriets hjemmeside.

Ungarn, USA, Vatikanstaten og Østrig. Ikke-vestlige nydanskere er således indvandrere eller efterkommere fra alle øvrige lande.

Ikke-etniske danskere

Termen 'ikke-etniske danskere' benyttes i spørgsmålsformulering i YouGov's undersøgelse 'Publikums-undersøgelsen 2018' og 'Publikums-undersøgelsen 2021'. Da betydningen ikke er defineret nærmere for respondenterne, er besvarelsen funderet på den enkelte respondents opfattelse af termen.

Dataindsamling og dataindhold

Indhentning af data om personers herkomst er et følsomt emne, og Filminstituttet har behandlet det således. Data er anonymiseret i sådan en grad, at det ikke kan spores tilbage til navne eller cpr. nr. samt til specifikke uddannelser.

Filminstituttet har truffet beslutninger inden for metode, afgrænsning og definitioner med henblik på at indhente det mest retvisende data inden for de givne rammer, men medgiver, at andre afgrænsninger og metoder kan anvendes.

Nydanskere

I dataindsamlingen bruges begrebet *nydansker* som samlet begreb for Danmarks Statistiks definition af indvandrere og efterkommere med vestlig eller ikke-vestlig herkomst per november 2022.

Indvandrere

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes den pågældende som indvandrer.

Efterkommere

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Vestlige lande

Vestlige lande omfatter EU27 plus Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, USA og Vatikanstaten.

Ikke-vestlige lande

Ikke-vestlige lande omfatter de europæiske lande Albanien, Bosnien-Hercegovina, Hviderusland, Jugoslavien, Kosovo, Makedonien, Moldova, Montenegro, Rusland, Serbien, Sovjetunionen, Tyrkiet og Ukraine. Alle lande i Afrika, Syd- og Mellemamerika og Asien. Alle lande i Oceanien (på nær Australien og New Zealand) samt statsløse.

Afgrænsning og skøn i forhold til herkomst

Data vedrørende studerende på filmskoler, støttemodtagere fra Filminstituttet samt skuespillere og karakterer i danske film baserer sig udelukkende på danske personer med dansk, vestlig eller ikke-vestlig herkomst, og ikke udlændinge, som opholder sig i Danmark. I dataindsamling og præsentation er eventuelle udlændinge (eksempelvis udenlandske studerende eller udenlandske skuespillere) fjernet fra den samlede datamængde.

Filminstituttet har valgt at supplere data fra Danmarks Statistik med data indhentet fra filmuddannelser samt Filminstituttet på henholdsvis støttemodtagere samt skuespillere og karakterer i danske film, da andre dataindsamlingsmetoder ikke var mulige. I dette datagrundlag er et vist element af skøn involveret.

Definitionen af begrebet *nydansker* kræver kendskab til herkomst forstået som både personers og forældres herkomst for en korrekt angivelse. Dette kendskab har uddannelserne og Filminstituttet oftest ikke adgang til. Det skønsbaserede databidrag indeholder forventeligt derfor en større fejlmargen end det anvendte data fra Danmarks Statistik.

7. BILAG

Tabel 1. Danske spillefilm med nydanske karakterer

Filmliste til afsnittet 'I filmen' baseret på spillefilm med premiere i 2018-2021, der har modtaget produktionsstøtte fra Det Danske Filminstitut.

Titel	Nydansk karakter	Vestlig nydansk	Ikke-vestlig nydansk	Dansk karakter
Brakland	2	2	0	11
Breeder	3	1	2	9
Centervagt	1	0	1	8
Charmøren	6	0	6	11
Christian IV - Den sidste rejse	1	1	0	6
Cirkeline, Coco og det vilde næsehorn	4	0	4	8
Cutterhead	4	3	1	3
Danmarks Sønner	8	1	7	8
De forbandede år	11	11	0	29
De frivillige	4	1	3	19
Den skyldige	2	0	2	15
Ditte & Louise	3	1	2	10
Dronningen	3	2	1	14
Druk	1	1	0	22
En helt almindelig familie	5	3	2	11
Erna i krig	3	3	0	8
Familien Jul og Nissehotellet	1	0	1	18
Forsvundet til Halloween	2	0	2	20
Før frosten	2	2	0	13
Gooseboy	1	0	1	15
Hacker	1	0	1	17
Harpiks	1	0	1	8
Hvor kragerne vender	1	0	1	7
I krig & kærlighed	8	7	1	7
Iqbal & Den Indiske Juvel	8	1	7	5
Journal 64	5	0	5	18
Julemandens datter	1	1	0	13
Julemandens datter 2 – Jagten på Kong	2	2	0	23
Kaptajn Bimse	1	1	0	6
Klovn The Final	2	0	2	24
Krudttønden	8	0	8	23
Krummerne – Det er svært at være 11 år	3	0	3	15
Kød & blod	1	0	1	11
Landet af glas	3	0	3	9
Lille sommerfugl	1	1	0	21
Marco Effekten	6	5	1	12
Margrete den Første	12	12	0	5
Mødregruppen	1	0	1	13

Ninna	3	3	0	13
Psykosia	1	1	0	3
Retfærdighedens ryttere	1	0	1	14
Selvhenter	3	2	1	10
Shorta	18	0	18	10
Skammerens datter II – Slangens gave	1	1	0	18
Skyggen i mit øje	1	1	0	23
Smagen af sult	3	3	0	13
Ternet Ninja	1	0	1	16
Ternet Ninja 2	1	0	1	14
Til vi falder	2	1	1	3
Undtagelsen	5	1	4	15
Usynligt hjerte	1	1	0	15
Valhalla	3	0	3	14
Venuseffekten	4	0	4	12
Total for 2018-2021	180	76	104	688

Note: I tabellen fremgår film med nydanske karakterer. Film, hvor der udelukkende er danske eller udenlandske karakterer fremgår således ikke.

